

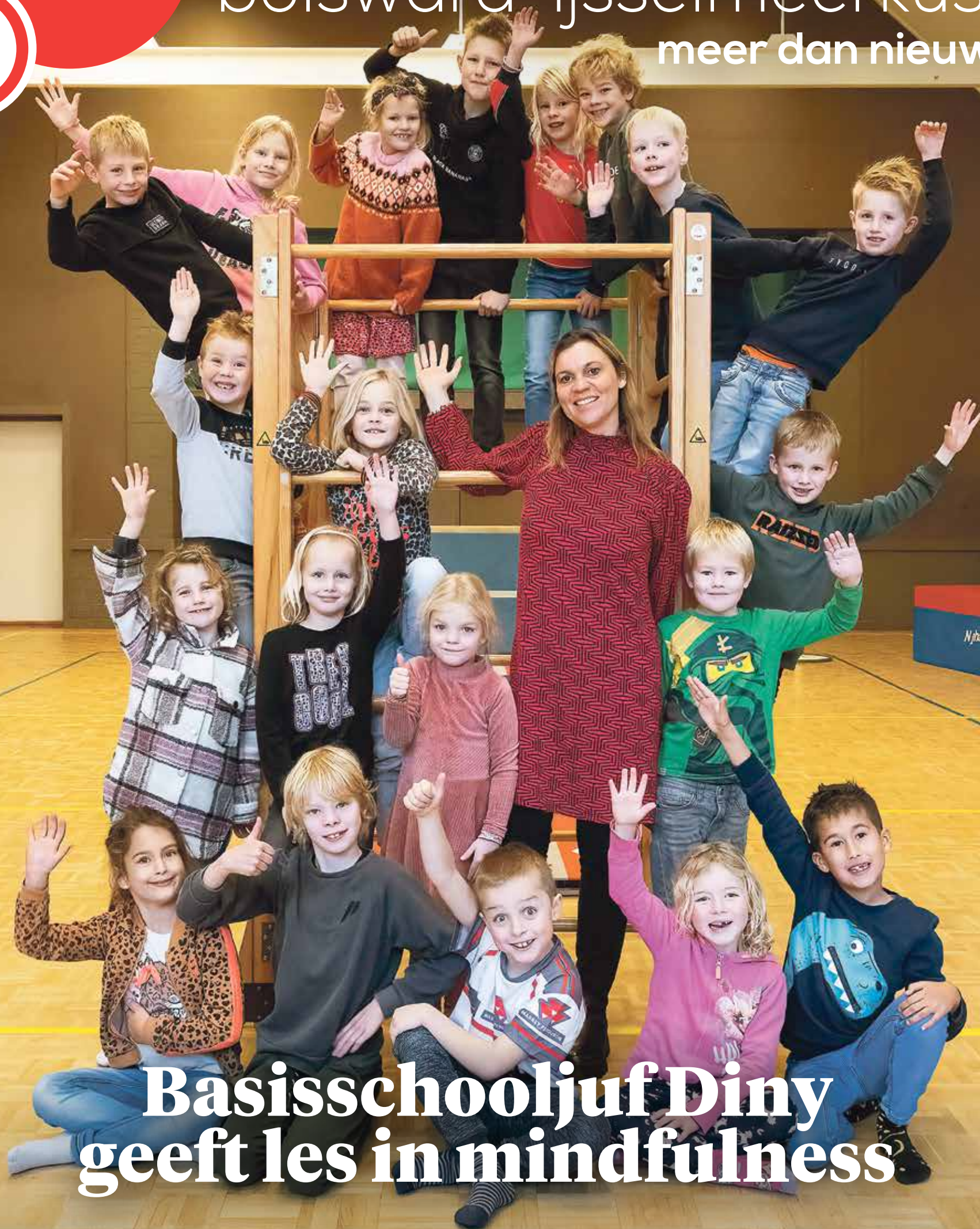
MAANDBLAD
01-2023

5^e JAARGANG • NR. 47

groot bolsward-ijsselemerkust meer dan nieuws

GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

Basisschooljuf Diny geeft les in mindfulness

FOTO: JELLY MELLEMA FOTOGRAFIE

EN VERDER IN
DIT NUMMER:

BAUKE DE RINGH: "IK BEN VRIJWILLIGER
OMDAT IK NIET STIL KAN ZITTEN"

RINI VAN DAM SCHREEF BOEK OVER
ZELFDODING MAN EN DOCHTER

KKFH

Kozijnen
Gevels
Dakkapellen

De producent voor de consument!

Kunststof Kozijnen Fabriek Heerenveen

☎ 0513 76 90 51

✉ info@kkfh.nl

📍 Jousterweg 22, 8447 RH Heerenveen

Voor al uw kunststof
kozijnen, deuren,
gevelbekleding en
dakkapellen

www.kkfh.nl

Tot 50% korting op diverse showroommodellen
Bekijk het aanbod in onze winkel.

Hoekbank Sienna
In diverse maten en kleuren.

Van 1899,- voor
1699,-

Eetkamerstoel Daimy
Met arm in diverse kleuren.

Van 379,- voor
339,-

VAN DER MEER
WONEN

OPRUIMING!

Is gestart!

Vanaf
539,-

Fauteuil Lynn
In stof Adore.
79x93x83 cm.

Bijzettafels
Luna set van 3

Nu
299,-

Relaxfauteuil Sam
Manueel verstelbaar
in stof vanaf **1399,-**
In leer vanaf **1899,-**
In diverse uitvoeringen.

Vanaf
1399,-

Woonboulevard Sneek Bedrijvenpark 'De Hemmen' Smidsstraat 12
www.vandermeerwonen.nl | info@vandermeerwonen.nl

EDITORIAL

Positief denken en doen

Als een *tabula rasa*, een onbeschreven blad, ligt het nieuwe kalenderjaar voor ons. Met 365 dagen was die van het Rampjaar 2022 ook wel behoorlijk beschreven. Nu ligt er een schone lei voor ons, en heb ik met *un bitsje fiber* de gebeurtenissen weggeveegd. Spreekwoordelijk dan.

De deadline voor deze editorial is 30 december en ik tik het stukje op één van die grijze decemberdagen van het oude Jaar. In een schier verleden schreef ik voor een andere krant, die nu alleen nog bestaansrecht heeft omdat het overlijdensadvertenties voor grof geld publiceert, altijd een poëtisch jaaroverzicht.

Altijd een onmogelijke opgave omdat veel onbenoemd bleef. Het was puur een persoonlijke keuze van wat ik beschreef. Meestal met een positieve inslag, om de doodeenvoudige reden dat ik een bloedhekel aan cynisme heb. Zo'n opmerking over die andere krant past eigenlijk helemaal niet bij mij, maar dat van die hoge rouwadvertentietarieven zit mij hoog. Vandaar.

De reden dat ik graag én met passie voor de Groot-kranten schrijf heeft te maken met de positieve inslag van deze kranten. *Good feeling* nieuws als tegenhanger van wat Bolswarders en Snekers *ekmiegers* noemen. Azijnzeikers. Zuurpruimen.

Ik wil dat positieve graag zo houden. Eerlijk gezegd is dat niet zo'n grote opgave. Immers, in Bolsward en de IJsselmeerkust zijn ontzettend veel positieve mensen te vinden. Inderdaad, ook hier geldt: 'de meeste mensen deugen'. Ja, de titel van Rutger Bregman z'n bestseller. "Een adembenemend, weids en revolutionair boek", schreven de recensenten. Friezen zouden zeggen: *'It koe wol minder'*.

Het eerste nummer van deze nieuwe GrootBolsward/IJsselmeerkust-jaargang heeft een thema waar positiviteit heel erg belangrijk is, namelijk 'onderwijs'. En in alle valse bescheidenheid: ik kan het weten, want ik was bijna veertig jaar werkzaam in deze sector. Altijd van het positieve uitgaan, was mijn adagium, zeker bij kinderen. Goed onderwijs is van levensbelang en daarvoor heb je bevoegde leerkrachten nodig, die moet je koesteren.

Wat het onderwijs ook nodig heeft zijn verhalenvertellers, mooie verhalen om de waan van alledag te ontvluchten. Dat kan trouwens ook met onze Groot-kranten! *Feul heil en segen* en leesplezier, ook in 2023!

Veel leesplezier!

Henk van der Veer
redacteur

Inhoud

groot bolsward-ijsselmeerkust • nr. 01-2023

6

12

15

22

LEKKER LEZEN

6. **BASISSCHOOLJUF DINY GEEFT LES IN MINDFULNESS IN REAHÜS**
12. **FACE TO FACE MET WORKUMER BAUKE DE RINGH**
20. **RINI VAN DAM SCHREEF BOEK OVER ZELFDODING ECHTGENOOT EN DOCHTER**

MAATSCHAPPIJ & SAMENLEVING

11. **EEN BIJDRAGE VAN GEMEENTE SÚDWEST-FRYSLÂN**
15. **HUMANITAS-VRIJWILLIGERS LEREN KINDEREN NEDERLANDS DOOR VOOR TE LEZEN**

CULTUUR & UITGAAN

24. **SNEKER FILMWINTER**
26. **UITGAANSAGENDA VAN 12 JANUARI T/M 8 FEBRUARI**

SPORT

22. **SCHAATSTRaining BOLSWARD**

KIJK VOOR HET LAATSTE NIEUWS OP:

WWW.GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

VOLG OOK OP SOCIAL MEDIA

Inne Schotanus nieuwe trainer VV Workum

WORKUM - **Inne Schotanus** wordt met ingang van het seizoen 2023-2024 de nieuwe hoofdtrainer van tweedeklasser Workum en daarmee de opvolger van Jente Bootsma, die na dit seizoen na een dienstverband van vier seizoenen afscheid van de rood-witten neemt.

Inne Schotanus was de voorbije vijf seizoenen werkzaam bij v.v. Jubbega en bracht de ploeg van de derde sluis naar de eerste klasse. De 46-jarige oefenmeester begon medio 2007 als hoofdtrainer van Sneek Wit Zwart. Daarna ging Schotanus aan de slag bij achtereenvolgens ASV Dronten en Zeerobben Harlingen en zette hij deze club en zichzelf met het kampioenschap in de derde klasse B weer op de kaart. In de daaropvolgende drie seizoenen rook hij met de groen-witten twee keer aan de eerste klasse, waarna het avontuur bij Flevo Boys een kwestie van heen en weer werd. In het eerste seizoen op sportpark Ervenbos degradeerde hij namelijk om het verloren gegane terrein meteen weer te heroveren.

Tributeconcert ‘Foar ús maten’ in De Klink in Koudum

KOUDUM - ‘Foar ús maten’ is een muzikale ode aan vier muzikanten die in vijf bands uit Bolsward, Sneek en Koudum hebben gespeeld en waar in de afgelopen periode afscheid van moest worden genomen. Op zaterdag 4 februari om 21.00 uur geven deze vijf bands een concert in De Klink in Koudum.

Deze vier muzikanten -‘onze maten’- zijn Johan Bloem, Harry Koch, Lody Franzen en Jan Visser. Zij speelden in één of meer van de volgende bands: Lazy Lads (Bolsward), Blues Busters (Bolsward), All Stars Blues Band (Sneek), Travelin’ Band (Bolsward) en Cajun Beano (Koudum). Kaarten voor dit unieke muzikale erbetoon zijn in de voorverkoop te verkrijgen bij Boekhandel Muizelaar in Koudum en bij Verfwinkel Rosenau in Bolsward.

Alle kaarten 86e Fiets-elfstedentocht verkocht

BOLSWARD - De inschrijving voor de Fiets-elfstedentocht op 29 mei 2023 is gesloten. Eerder werd duidelijk dat er circa 25.000 kaarten waren aangevraagd. Omdat er maar 15.000 mensen deel mogen nemen aan de Fiets-elfstedentocht is op 4 januari de tweede loting gehouden en waren alle overgebleven kaarten binnen 2,5 uur na die tweede loting verkocht.

Pinkstermaandag 29 mei 2023 bestaat de Fiets-elfstedentocht precies 111 jaar (en 2 dagen). “We beleven dan de 86e editie en hopelijk zijn de weergoden ons beter gezind dan tijdens de afgelopen tocht. Het kan alleen maar beter worden”, aldus voorzitter Stephan Rekker. De geplande werkzaamheden aan de provinciale weg N359 ter hoogte van de afslag Bolsward-Noord lijken dit jaar de belangrijkste uitdaging op de route. “We hebben goed contact met de provincie en we gaan er vanuit dat dit goed komt”, aldus Stephan Rekker. Wie vrijwilliger wil zijn

op pinkstermaandag kan zich vóór 1 maart aanmelden via de website van de Fiets-elfstedentocht.

Open Martinikerk Bolsward

BOLSWARD - Zaterdagmiddag 14 januari tussen 13.00 en 16.00 uur houdt de Martinikerk in Bolsward een Open Kerk voor de stad Bolsward en voor liefhebbers.

Tijdens deze middag is er livemuziek, zijn er rondleidingen door de kerk, en kun je het wereldberoemde Hinsz-orgel uit 1781 bekijken. Er lopen paden langs de gewelven boven in de kerk. De rondleiding is onder begeleiding van een gids. In de kerk zelf kun je je aanmelden voor de rondleidingen. De Open Kerk begint om 13.00 uur met klokluiden. Daarna start de Aktie Kerkbalans, en is er de opening van een expositie van doopjurken. De rondleidingen en de livemuziek beginnen om half twee. De toegang is gratis. Bij de uitgang worden kaarten, tekeningen en boeken verkocht tegen speciale prijzen. De opbrengst hiervan en van vrijwillige donaties – er staat een melkbus voor dit doel en digitaal doneren kan ook – zullen worden besteed aan de bestrijding van de kosten voor het verwarmen van de Martinikerk.

Nieuwe Heakeninginne gezocht

BOLSWARD - “Wil jij mijn kroon overnemen en plaatsnemen in het Heamieltrio 2023 om dit geweldige feest in Bolsward op de meest waanzinnigste manier mee te maken?” Dit vraag stelt Eline de Boer.

Eline de Boer was de afgelopen editie van de Heamieltdagen de Heakeninginne. Ze kijkt met veel genoegen terug op haar periode als Heakeninginne. “Ik vond het erg bijzonder om het van deze kant mee te maken en vanaf het moment dat het begon, leefde ik echt in een sprookjeswereld! Je voelt je echt een koningin en na vier dagen zat ik ook helemaal in mijn rol. Ik moest na deze dagen echt weer even wennen aan mijn eigen realistische leven.” Ben je 19 jaar of ouder, schrijf dan een motivatiebrief en stuur twee leuke foto's naar info@heamiel.nl en wie weet neem jij in 2023 het stokje van Eline over en word jij ‘de kroon op juni’.

GGD Fryslân opent tijdelijke corona vaccinatielocaties in Workum en Bolsward

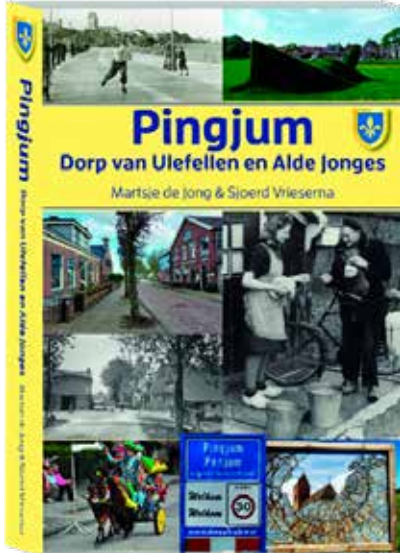
BOLSWARD/WORKUM - GGD Fryslân opent op de woensdagen 25 januari en 8 en 15 februari weer een tijdelijke pop-up coronavaccinatie locatie in Workum. De pop-up bevindt zich in Kultuerhús Klameare aan de Merk 1. Ook in Bolsward opent GGD Fryslân een tijdelijke pop-up locatie. Op de woensdagen 18 januari en 1 en 15 februari kun je in Hotel de Groene Weide aan de Snekstraat 2 terecht voor een vaccinatie.

Op de pop-up locaties wordt zowel de herhaalprik als de basisvaccinatie aangeboden. Iedereen vanaf twaalf jaar oud met een afgeronde basisserie tegen corona (eerste en tweede vaccinatie) kan een herhaalprik met het vernieuwde coronavaccin krijgen. Dit kan vanaf drie maanden na de laatste coronaprik of coronabesmetting. De vaccinatie is gratis, je hoeft alleen een geldig identiteitsbewijs en een mondkapje mee te nemen. Er wordt geprikt met een mRNA-vaccin. Nog geen eerste of tweede prik gehad? Ook deze kun je bij de pop-up locaties krijgen. Meer informatie over corona en de vaccinaties is te vinden op de website van de GGD.

Biografie van Pingjum

PINGJUM - ‘Alles dat leit, leit by Pen-jum,’ sprak eens de Pingjumer conferencier Rients Gratama (1932 – 2017), waarmee hij maar wilde zeggen dat zijn geboortedorp toch zoveel was als het centrum van de wereld.

En dat is precies het gevoel waarmee oud-Pingjums Sjoerd Vriesema en Martise de Jong besloten dat het dorp een biografie verdiende. Het eerste exemplaar werd uitgereikt op zaterdag 7 januari in de Victorius-kerk van Pingjum. Met 484 pagina's en ruim duizend foto's – en 2,3 kilo schoon aan de haak - geeft dit lijvige boek een uniek beeld van hoe het dorp in de loop der jaren veranderde. Hoe de inwoners woonden en leefden, werkten, streden en plezier maakten. Het vertelt het verhaal van Schier en Vet, van beroemde en roemruchte Uleffellen en Alde Jonges, van socialisme en oorlog, kerk en onderwijs, landbouw, sport, kunst en cultuur. Het boek kan worden besteld via het adres boekpingjum@gmail.com.

Schaatsmuseum Hindeloopen zoekt deelnemers Tocht van ‘63

HINDELOOPEN- Wie heeft meegedaan aan de Hel van ‘63? Nee, niet de film, maar aan de echte Hel van ‘63, de Elfstedentocht. Het maakt niet uit of je de tocht hebt uitgereden of niet. Het Schaatsmuseum in Hindeloopen wil al deze mensen namelijk bij elkaar brengen voor het zestigjarige jubileum van de Tocht.

Normaal is de officiële reünie van Het Schaatsmuseum in Hindeloopen alleen bedoeld voor wedstrijddrijders. Maar nu de meest barre Elfstedentocht, die van 1963, het zestigjarige jubileum viert, zijn er nog maar een paar wedstrijddrijders over. Om die reden wil het Schaatsmuseum deze keer iedereen die mee heeft gedaan uitnodigen voor een informele reünie op woensdag 18 januari in het Schaatsmuseum in Hindeloopen. Aanmelden hoeft niet, maar kom wel op tijd want de organisatie weet niet hoe druk het wordt.

Eelke's vinger op de zere plek

Iselmarkust

At ik op myn kompoeter GrootBolsward-Ijsseleermeerkust opsykje wol, jout hy by Groot Bolsward de goede side al oan. En ik merk dêrnjonken dat hieltyd mear minsken dy Iselmarkust ynslikke. GrootBolsward is foar harren foldwaande om oan te tsjuten dat je dizze krante bedoele. Ik hâld no in pleit om dat net gewurde te litten. Sterker, ik soe foar it kommend jier graach in ekstra klam ha wolle op it wurd Iselmarkust, mei aksint en útropteken.

Want yn it ramt fan de ferkiezings bin der de ôfrûne moanne geweldige bedragen útlutsen foar dy Iselmarkust. En it is al ien fan de moaiste stikjes fan Fryslân. Tagelyk ek it meast ûnbekind. Want we kin der net komme. Ja, hjir en dêr kin je fan binnenút nei de Iselmar ta, mar ien trochgeande rûte derlâns is der net. Foar auto's is dat wol logysk, dat soe it fersmoargje. Mar op de fyts of rinnende moat je dêr net inkeld komme kinne, mar ek lâns de Iselmar rinne of fytsje kinne.

It is boppedat ek noch it ferneamdste gebiet út de skiednis fan Fryslân. Talleaze kleasters stienen der, en de mûntsen wiene doe better yn it hannel driuwen as yn de leauwe. Hannelje dienen je mei de rike gewesten oan de oare kant fan doe noch de Súdersee. De rykdom fan Starum, Molkwar, Hylpen en Warkum kaam fanút Amsterdam oanfarren. No ja, en we ha dêr fansels yn 1345 gâns yn blik klaaide Hollanders de see yndreaun ûnder it motto 'leaver dea as slaaf'. Dat waarden we pas in 1498.

De Iselmardiken bin de ôfrûne jierren ferhege. Der komme no allegear bedragen om de ekologyske wearde en kwaliteit fan de natoer te ferheegjen, ûnder en boppe wetter. Allerhande nije projekten stean no al klear om de toeristen aanst dit gebiet yn te skuorren.

At wy no in aardige wize fine de Fryske skiednis te fertellen lâns dy diken, dan ûntstiet dy rûte dochs automatysk. Fan Makkum nei De Lemmer, of oarsom. Yn partsjes of it hiele ein. Tanksij oerheid en organisaasjes, dy't sa linkendewei ek trochrijke dat der gjin grinzen mear wêze moatte at je it oer de Iselmarkust ha.

Eelke Lok. Als journalist van Omrop Fryslân draait hij al veertig jaar mee en is hij met name bekend van zijn verslagen van het skûtsjesilen, maar je zou hem tekort doen door hem het stempel sportjournalist te geven, want Lok is allround. Door zijn originele non-sense kijk op de wereld weet hij ogenschijnlijk ingewikkelde zaken vaak te relativeren en tot de essentie te herleiden. En dat is ook wat u in de columns van Eelke kunt verwachten.

De vinger op de zere plek...

zakelijke & agrarische

Verzekeringen en Advies. Buitengewoon dichtbij!

Tjepko Jansen VERZEKERINGEN

Haitsma Assurantiën

Tjepko Jansen
06 - 211 443 76

Peter Haitsma
06 - 825 881 90

PARTNERS VAN

TEKST SONJA HARKEMA
FOTO'S JELLY MELLEMA FOTOGRAFIE

Basisschooljuf Diny geeft les in mindfulness

Mindfulness is allesbehalve zweverig en absoluut niet alleen voor volwassenen, vindt Diny van der Veen-Bakker. Als juf geeft ze mindfulness aan alle groepen op de basisschool waar zij werkt. “Ook kinderen krijgen een steeds drukker leven; daardoor zijn ze veel bezig met dat wat er nog komt en moet. Regelmatig een moment van rust voorkomt stress. Bovendien helpt mindfulness om beter naar je gevoel te luisteren. Hierdoor kun je beter grenzen aangeven én op de juiste manier met je emoties omgaan.” Juf Diny werkt al ruim 23 jaar in het onderwijs en spreekt uit eigen ervaring. Na een drukke periode voelde ze zich enkele jaren geleden opgebrand en uitgeblust. Mindfulness hielp haar er in drie weken weer bovenop.

N

a de havo is Diny zoekende. Ze twijfelt of ze wel of niet het onderwijs in wil. Zelfs tijdens haar studie op de pabo twijfelt ze regelmatig of ze door zal gaan. Maar als Diny ergens aan begint, maakt ze het ook af. Met succes, want een paar jaar later heeft ze haar hbo-diploma op zak.

DE LIEFDE VOOR HET VAK OP LOSSE SCHROEVEN

Daarmee vindt ze een baan in Sneek, waar ze lesgeeft aan groep 5/6. Na een jaar gaat de telefoon. Een school in Sexbierum vraagt haar of ze daar de bovenbouw les wil geven. “Door mijn eindstage weet ik dat ik het geweldig vind om met kleuters te werken. Bovenbouw is wel even wat anders. Toch hoorde ik mezelf aan die telefoon zeggen: ‘Ja, dat wil ik wel’. Om vervolgens de hele zomervakantie in spanning te zitten voor wat er het schooljaar erna ging komen.”

Op haar 23e staat ze voor groep 7/8 en op haar 31e staat ze daar nog. Daarna komt Diny in Franeker terecht. Ze geeft les aan groep 6/7, maar raakt haar liefde voor het lesgeven langzaam kwijt. Diny denkt eraan om te stoppen en gaat bij zichzelf te rade. Ze ontdekt dat ze toch het allerliefst met jonge kinderen werkt. “In plaats van de pabo had ik ook net zo goed spw kunnen doen om daarna in een kinderdagverblijf aan de slag te gaan. Het pure en enthousiasme van jonge kinderen vind ik gewoon geweldig. Ze kennen geen schaamte, weten nog niets van wat wel of niet hoort. Daar geniet ik ontzettend van.”

IKC SINT BONIFACIUS IN REAHÛS

En dat onderwijs aan de onderbouw lukt. Inmiddels werkt Diny alweer ruim vijf jaar op IKC Sint Bonifacius in Reahûs, waar ze juf is van groep 3/4/5. Daarnaast geeft ze een serie lessen die in Friesland minder gebruikelijk zijn: twee keer per jaar geeft ze aan alle groepen in de school een achtweekse training mindfulness. En met haar eigen groep doet ze elke dag mindfulness- of yogaoefeningen.

MINDFULNESS ALS TEGENHANGER VOOR VEEL DRUKKE

Diny maakt - een paar jaar geleden - kennis met mindfulness, als ze zich opgebrand en uitgeblust voelt na een drukke periode. De meditatieapp die al een tijd op haar telefoon staat, besluit ze er in een vakantie weer eens bij te pakken. Het is de bedoeling dat je met behulp van die app elke dag een meditatie doet, waardoor je elke dag een momentje voor jezelf hebt. “Al op dag twee voelde ik dat het iets voor me deed; ik merkte direct verschil”, vertelt Diny. “En na drie weken werd mijn stress minder en werd ik rustiger. Ik stond ervan te kijken hoe ik in zo’n korte tijd zoveel minder stress kon voelen. En dat met maar een kwartiertje op een dag.”

Als ze bij zichzelf al zoveel effect merkt, wat zou dit dan voor kinderen kunnen betekenen, vraagt Diny zich daarna af. “Ik ging op zoek naar meditatieverhaaltjes voor kinderen. Ik vond een app en probeerde het in mijn les. Ik hoorde de kinderen denken:

“**Ik hoorde de kinderen denken: ‘Wat is juf nou weer van plan?’**

“Wat is juf nou weer van plan?” Ze hebben zich er in het begin best wel tegen verzet. Want ja, waarom moesten ze opeens vijf minuten stilzitten? Ik ben daarom gaan nadenken hoe ik ze kon laten zien dat het echt heel fijn kan zijn.”

EEN STEENTJE ALS AFLEIDING

Diny gaat op retraite en besluit het direct goed aan te pakken. Zo vraagt ze aan haar meditatiecoach wat ze moet doen met kinderen die weerstand hebben. Ze krijgt het advies om kinderen een steentje in de hand te geven. Het blijkt een waardevolle afleiding. “Op een gegeven moment zag ik dat ook de wat drukke kinderen tijdens zo’n mindfulness moment tot rust kwamen. Ze konden wat spelen met dat steentje en daardoor een moment van rust pakken. Ik zag wat mindfulness met kinderen deed en ben er niet meer mee gestopt.”

Lees verder op pagina 8 →

Juf Diny van der Veen-Bakker: “Ik zag wat mindfulness met kinderen deed en ben er niet meer mee gestopt”

“Met mindfulness les kun je je goed onderscheiden van andere scholen”

Inmiddels is Diny gediplomeerd mindfulness kindertrainer. Ze geeft zowel op school als particulier mindfulness training. Het bestuur van haar school ziet ook de meerwaarde van haar lessen en is enthousiast.

MINDFULNESS OP EEN KATHOLIEKE SCHOOL

Diny: “Ik vond het best even spannend om met mijn plan naar de directeur te gaan, want de Sint Bonifacius is een katholieke school en ik wist niet of mindfulness daarin paste. Die spanning was ten onrechte, want mindfulness bleek heel goed te passen. Bovendien biedt het ook kansen voor de school, want met mindfulness les kun je je goed onderscheiden van andere scholen.”

Met haar lessen komt Diny jaarlijks twee keer in alle groepen van de school. Een training duurt acht weken, waarbij er wekelijks een les is. Tijdens hun gehele basisschoolperiode volgen de kinderen dus zestien keer de training van Diny, om er zo voor te zorgen dat mindfulness een natuurlijk proces binnen de school wordt. Tijdens de training komen allerlei onderwerpen aan bod. Diny: “Het gaat niet alleen maar om mediteren; het is niet zweverig, zoals veel mensen denken. We praten veel. Bijvoorbeeld over emoties en gevoelens en hoe je daarmee omgaat. In het leven gebeuren ook dingen die niet leuk zijn. Dan is het is niet erg als je boos bent, of verdrietig. Die gevoelens mogen er zijn. Ook zitten kinderen al veel in hun hoofd met wat er die dag of die week nog

allemaal moet. Tijdens een mindfulness les zet je dat even uit en geniet van je het huidige moment.”

ALLES MET AANDACHT

Tijdens elke mindfulness-les komen verschillende thema's aan bod. Zo wordt er aandacht besteed aan het geheim van geluk, observeren en concentreren en ook aan de zintuigen. Bijvoorbeeld door te ervaren hoe je eet met aandacht. Diny: “Kinderen krijgen dan een rozijntje dat ze eerst mogen bekijken, voelen en ruiken. Dan ervaar je eten op een hele andere manier. Het gaat in de lessen veel over voelen. Zo is er ook een les die gaat over vriendelijkheid. Hoe je vriendelijk kan zijn

voor een ander, maar ook voor jezelf. Het is belangrijk dat kinderen zich er bewust van zijn als ze on aardig zijn voor zichzelf. Om er vervolgens een positieve draai aan te kunnen geven.”

Diny merkt verschil aan de kinderen. “Tijdens mijn eerste les zaten ze me aan te kijken en zich af te vragen wat ik nu weer van plan was”, lacht Diny. “Maar al na een paar lessen begonnen kinderen naar mindfulness te vragen. Ze voelen zelf ook de toegevoegde waarde ervan. Sommige kinderen komen zelfs trots naar me toe dat ze thuis in hun slaapkamer ook een mindfulness hoekje hebben ingericht. Dat maakt me echt heel trots.”

ENTHOUSIASTE OUDERS

Ook ouders zijn positief. Voordat Diny met haar lessen begon, heeft ze een ouderavond georganiseerd. “Tijdens deze avond heb ik de ouders meer over mindfulness verteld. Ook heb ik een aantal oefeningen met ze gedaan. En er waren verscheidene ouders die zeiden dat ze dit zelf ook veel vaker moeten doen. Er was gelukkig niemand die zei dat ik hun kind geen mindfulness les mocht geven. Iedereen ziet de waarde ervan in en tot nu toe is iedereen enthousiast.”

Dan grapt ze: “Al blijven kinderen natuurlijk altijd kinderen.”

HYPOTHEEK COACHES

Verhoog nu je hypotheek om te verduurzamen

HYPOTHEEK ADVIES van Jitske & Jeltsje

Je vindt ons in:
Sneek & Bolsward

Meer weten?
Wij informeren je!

HYPOTHEEKCOACHES.NL

Vertrouwd afscheid nemen

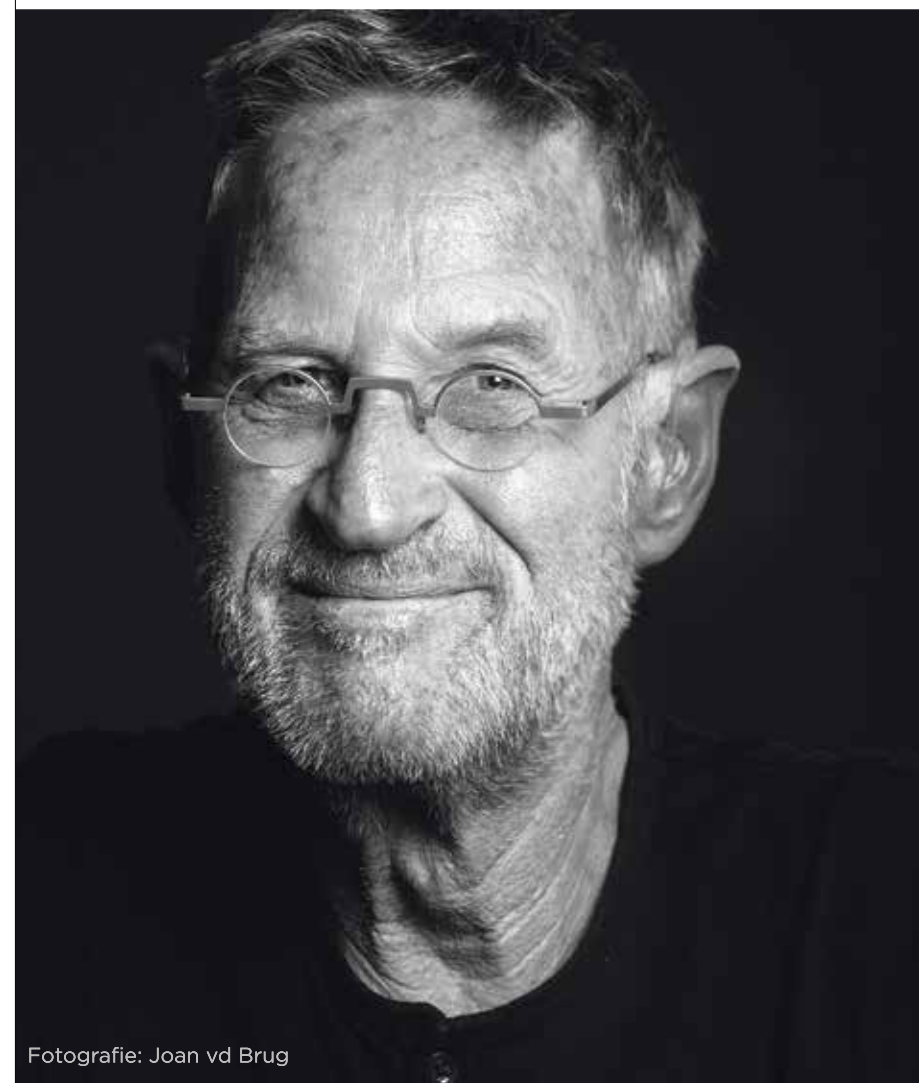
J. A. de Boer & Zoon
UITVAART
1921 • 2021

Harinxmalaan 1 • 8602 CN Sneek
Telefoon (0515) 416 114
E-mail info@deboeruitvaart.nl

deboeruitvaart.nl

‘Ik hoor nog wel, maar versta bijna niets meer’

Monte Huizinga

Fotografie: Joan vd Brug

Monte Huizinga uit Mantgum heeft een markante uitstraling en uitgesproken stem. Het liefst zou hij weer willen toneelspele. Helaas kan dat door zijn gehoorprobleem niet meer. Dat horen zo’n impact heeft gehad op zijn leven vertelt hij in een één op één gesprek met een pen als hoorhulpmiddel. ‘Het zit in mijn familie, mijn pake, heit, broer, suster hebben het en zelfs mijn zoon begint al. Voor mijn 40ste had ik mijn eerste gehoorapparaat. Het probleem zit in het slakkenhuis en dan met name het spraakgebied. Dat is heel vervelend, want ik heb twee linkerhanden en kan alleen maar communiceren.

Vroeger was ik rijkschoolhouder, rijnschoolhouder, regisseur en semi beroeps toneelspeler. Tot ik werd afgekeurd. Dan ben je 50 jaar en val je in een diep gat. Je raakt zo geïsoleerd. Want naast dat mijn gehoor niet goed werkt, heb ik ook hyperacusis. Als een van de twee hondjes van mijn vriend blaft, heb ik nergens last van en als de andere begint, knalt het me door de kop. Ik heb ook een probleem als ik met twee mensen in een driehoekje sta te praten, dat versta ik gewoon

niet. Aan de telefoon moet ik me zo concentreren, dat houd ik net 10 minuten vol. Maar ik blijf niet thuis. Ik zeg gewoon dat ik slechthorend ben en op verjaardagen neem ik iemand mee naar een andere plek zodat ik een gesprek kan voeren.’

Inmiddels is hij klant bij Hoorzorg Friesland en daar is hij heel blij mee. ‘Martin Dijkstra voelt de mensen zo goed aan, en als het ene niet lukt, probeert hij het andere. Hij zei ooit tegen mij: “Monte, ik heb geleerd: hoortoestellen aanmeten is geen wetenschap, maar kunst.” Daar ben ik het helemaal mee eens. Hoe Martin dingen oppakt, geweldig. Nu heeft hij op mijn hoortoestellen twee standen ingesteld, 1 voor normaal en 2 voor net wat harder. Naar gelang de situatie, gebruik ik het. Ik ben ook bezig met een hoorimplantaat in het ziekenhuis. Dat is best lastig want ze weten nog niet of het gaat werken met mijn hyperacusis. Als ik dat ding krijg moet ik helemaal opnieuw leren horen, dat is een heel traject. Maar als ik alles weer kan verstaan, gaat er een wereld voor mij open. Dan word ik een nieuwe Monte: Monte 2.0.’

www.aeresmbo-sneek.nl

Open avond
Woensdag 1 februari 2023 19.00 - 21.00 uur

Infomarkt
Dinsdag 7 maart 2023 16.00 - 18.00 uur
Dinsdag 13 juni 2023 16.00 - 18.00 uur

Kijk voor meer informatie en hoe je kunt aanmelden op onze website.

AERES
MBO
SNEEK

Harste 2
8602 JX Sneek

mbo
BESTE AOC KEUZEGIDS 2022

www.aeresvmbo-sneek.nl

Doedag
Woensdag 1 februari 2023
13.00 - 16.30 uur

Open avond
Woensdag 1 februari 2023
19.00 - 21.00 uur

Kijk voor meer informatie en hoe je kunt aanmelden op onze website.

AERES
VMBO
SNEEK

Harste 2
8602 JX Sneek

Marne college
Bolsward

HEY GROEP 8'ER!
WAAR STA JE ACHTER?

OPEN HUIS
9 FEBRUARI 2023

ONTDEK JOUW PLEK OP HET MARNE COLLEGE

CSG Bogerman

HEY GROEP 8'ER!
WAT DOE JE?

KOM NAAR ONS OPEN HUIS

SNEEK	2 FEB 2023
BALK	27 JAN 2023
KOUDUM	31 JAN 2023

CHECK WWW.CSGBOGERMAN.NL EN VOLG ONS OP

Gemeente
Sudwest-Fryslân

De grutste gemeente fan Nederlân.

Volg ons op!

GEBIEDSTEAM GEMEENTE SWF EN MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES WERKEN SAMEN

“Inwoners helpen met een sociaal netwerk in de buurt”

Voor veel verschillende zaken kun je bij de gemeente terecht. Een nieuw paspoort regelen aan de balie, een melding doen over een losse stoeptegelf of een vergunning aanvragen voor een garage. Al dit soort vragen komen via de telefoon of mail bij het klantcontactcentrum terecht. Als de vraag meer zorggericht is, bijvoorbeeld over een hulpmiddel of over een financiële regeling, gaat deze vraag door naar het gebiedsteam. In eerste instantie worden deze verzoeken opgepakt door de Centrale Toegang Gebiedsteam.

Voor sommige mensen is het best een stap om hulp te vragen. Dan is het fijn dat er iemand aan de andere kant van de lijn zit die naar je luistert en je verder kan helpen. De collega's van de Centrale Toegang hebben hier aandacht voor. Zij zijn onderdeel van het gebiedsteam en hebben een zorgachtergrond. Daardoor begrijpen ze wat er speelt en nodig is voor de inwoner. Tirsia Hulshof en Anouk van Dijken werken al een tijdje op deze afdeling en vertellen hoe zij te werk gaan: “Als er een vraag bij ons binnenkomt, kijken we eerst of deze inwoner al bekend is bij de gemeente. Is dat het geval, dan schakelen we de collega van het gebiedsteam in die al eerder contact heeft gehad met deze inwoner. En anders is het streven om dezelfde dag nog terug te bellen. Het is prettig als je niet lang hoeft te wachten als je om hulp vraagt. Voor ons is het ook belangrijk om meer te weten te komen hoe de situatie van de inwoner is. Zodat we een goed advies kunnen geven of doorverwijzen naar de juiste instantie.”

Meedenken en verder helpen

Dit uitvragen is een taak die met zorg wordt aangepakt. De hulpvraag van de inwoner staat centraal. Geen vraag is hetzelfde. “Dat maakt het werk ook zo leuk en uitdagend”, zegt Tirsia. “Wat we proberen te voorkomen is dat instanties naar elkaar blijven wijzen. Het bekende kastje-muur-verhaal. We zoeken veel uit voor de inwoner om het juiste antwoord te geven. Elke dag blijven we leren en het geeft veel voldoening als we complexe vragen weten op te lossen.”

Samen komen we verder

De Centrale Toegang schakelt het gebiedsteam in als professionele hulp nodig is en kan ook doorverwijzen naar maatschappelijke organisaties in de gemeente. Afhankelijk van de vraag, kunnen die organisaties hulp bieden waar geen indicatie voor nodig is. Zo ondersteunen Budgetmaatjes mensen die hulp nodig hebben bij het op orde maken en houden van de financiële administratie en mensen die schulden hebben of hierin dreigen te raken. Sociaal Collectief heeft Stipepunten, waar je met al je vragen terecht kunt op het gebied van vrijwilligerswerk, mantelzorg en papierhulp.

Vrijwilligersorganisatie Stjoer

Soms is er meer nodig dan praktische hulp. Ook dan kun je door de gemeente doorverwezen worden naar organisaties die hier veel in kunnen betekenen.

Sociale inloop in Sneek bij Stjoer

Stichting Stjoer is daar een mooi voorbeeld van. Projectleider, Marije Klaver: “Bij Stjoer doet iedereen mee. We ondersteunen mensen om aan hun herstel te werken. Iedereen kan iets meemaken in het leven, waardoor het even niet meer wil. Denk aan een burn-out of eenzaamheid. Zonder oordeel geven wij die mensen de kans om de draad weer op te pakken.”

Stjoer biedt een veilige plek en creëert mogelijkheden om deel te nemen aan verschillende afdelingen, projecten en activiteiten. Meedoen, oriënteren en ontdekken wat je wilt om stukje bij beetje het stuur weer in eigen hand te nemen.

Door en met de mensen samen

Marije: “Je kunt vrijwilligerswerk doen bij Stjoer zelf bij de afdeling administratie, achter de receptie of als conciërge.

Maike Thomsen van de Centrale Toegang aan de telefoon

Voor wie meer technisch van aard is, is het computerproject PC Probaat wellicht iets. Dan repareer je computerapparatuur en stel je laptops in voor stichting Leergeld. Wie dat wil betrekken we bij de organisatie van activiteiten. We doen dit echt samen en we benutten ieders kwaliteiten en talenten. Organiseren we iets? Ook dan vragen we altijd input van onze bezoekers en vrijwilligers. Een mooi voorbeeld is het kerstfeest. Een deelnemer kwam met het idee van een stilteuimte. Dat gaan we dan ook doen.”

Een plek waar je gezien wordt

Andere mensen ontmoeten is heel fijn, maar niet voor iedereen vanzelfsprekend. Soms is er geen netwerk, of soms ben je op zoek naar andere contacten dan burens en/of familie. Stjoer organiseert daarom op achttien plekken in Friesland een Sociale Inloop. De Sociale Inloop is meer dan een kopje koffie. Het is een plek om andere mensen te ontmoeten, (weer) mee te doen, gezien te worden, te ontspannen en te leren. In Sneek is de inloop elke woensdagavond van 19.00 tot 21.15 uur aan de Oude Koemarkt 20, 8601 EK, Sneek (Poort 20, ingang zit achterom).

De Sociale Inloop is een plek waar je niet verplicht elke week naar toe hoeft, maar zeker elke week welkom bent. Waar je binnen kunt lopen, maar ook weer naar huis kunt gaan wanneer je dit wilt. De koffie/thee staat altijd klaar en de vrijwilligers ontvangen je graag. Iedereen is welkom, jong en oud. De Sociale Inloop is laagdrempelig en naast leuk ook leerzaam. Geregeld zijn er informatiemomenten waar een speciaal onderwerp aan bod komt.

De Energiecoach met bespaartips, of de fysiotherapeut met beweegadvies. Ook de wijkagent of brandweer schuiven wel eens aan of iemand vertelt over mantelzorg.

Met een glinstering in de ogen vertelt Marije: “Je ziet mensen timide binnenkomen. Op een gegeven moment krijgen ze steeds meer praatjes, komen met ideeën voor activiteiten. Daar groeit het zelfvertrouwen van. Deelnemen aan de maatschappij komt zo een stapje dichterbij. Het geeft ook energie om andere dingen in het leven op te pakken. Je ziet mensen opbloeien, herstellen en verder ontwikkelen. Dit samen brengen, is het mooiste werk dat er is.”

#FACETOFACE BAUKE DE RINGH

fotografie JELLY MELLEMA

tekst WIM WALDA

“IK BEN VRIJWILLIGER OMDAT IK NIET STIL KAN ZITTEN”

Het woord ‘vrijwilliger’ is de nu 74-jarige Bauke de Ringh uit Workum op het lijf geschreven. “Het is mijn hobby. Ik ben vrijwilliger omdat ik niet stil kan zitten,” motiveert hij zijn activiteiten voor de Voetbal Vereniging Workum, het voormalige Workumer Wielercomité, het Sportcentrum De Rolpeal en zijn klussen als buurtvrijwilliger. Sport in het algemeen en voetbal in het bijzonder speelden een belangrijke rol in zijn leven. En spelen dat nog steeds. Want Bauke is al 55 jaar lid van V.V. Workum en heeft zich daarvan 43 jaar als vrijwilliger verdienstelijk gemaakt voor de Workumer amateurs. ‘De tijd gaat voorbij, de herinnering blijft’, staat op een tegeltje in zijn woonkamer. Die tekst refereert aan een persoonlijk drama.

Bauke de Ringh werd geboren als de vijfde van het acht kinderen tellende gezin De Ringh op een kleine ‘pleats’ tussen Parrega en Gaast. “Mijn vader was een keuterboer”, begint Bauke zijn verhaal. “Hij had vijftien koeien. We hadden het niet rijk maar we kwamen niets te kort en ik heb een prachtige onbezorgde jeugd gehad.”

MAAR ÉÉN SPELLETJE

“Mijn vrienden hadden wel eens wat een hekel aan mij,” meent Bauke, “want ik kende maar één spelletje: voetballen. En dat heeft in de rest van mijn leven een belangrijke rol gespeeld. Als pupil van drie turven hoog ben ik begonnen bij voetbalvereniging Parrega. Daar heb ik gespeeld tot de B-junioren, waarna de vereniging werd opgeheven. Ik wilde toen in Workum gaan spelen, maar kreeg een brommerongeluk, waarbij het onderste deel van mijn voet werd verbrijzeld, zodat er voor mij de eerste jaren geen sprake meer was van voetballen. Maar twee jaar later ben ik wel lid geworden en dat ben ik inmiddels al 55 jaar. In die periode ben ik veertig jaar actief geweest als vrijwilliger bij V.V. Workum.”

MANUSJE-VAN-ALLES

Zo was Bauke de Ringh bij V.V. Workum onder meer trainer, leider van het eerste elftal, scheidsrechter, bestuurslid en manusje-van-alles, die het klappen van de zweep als geen ander kende en ervoor zorgde dat alles op rolletjes liep. En dat overigens nog steeds doet. Het behoeft geen betoog dat ook zijn gezin werd meegezogen in die hobby. Zijn beide zoons Broer Wiebe en Johannes als trainer en vijf van de zes ‘pakesizzers’ als spelers en zijn enige kleindochter speelt volleybal.

TWEË PORTRETTEEN EN EEN TEGELTJE

Wanneer hij praat over zijn zoons, wordt zijn blik onwillekeurig getrokken naar het gedenkhoekeje in de huiskamer,

waar naast een foto van zijn in 2007 overleden vrouw Trijnie een portret staat van zijn middelste zoon Theunis Douwe. “Die is op tweeënhalfjarige leeftijd verdronken in de vaart achter ons huis”, klinkt het dan. Bauke praat er ogenschijnlijk vrij nuchter over, maar het verdriet in zijn ogen spreekt boekdelen. Hij vervolgt: “Ik was na de middagpauze nog maar koud een kwartier op mijn werk, toen de telefoon ging; ik moest meteen thuiskomen. Theunis Douwe bleek zijn speelgoedtrekker tegen het hek te hebben gezet, was er overheen geklommen, in de vaart achter ons huis terechtgekomen en verdronken. Reanimatie mocht niet meer baten. De foto en het tegeltje ernaast met de tekst ‘De tijd gaat voorbij, de herinnering blijft’, houdt de herinnering levend. De scherpe kantjes van het verdriet slijten, maar het verdriet zelf verdwijnt nooit. Dat is ook de reden waarom ik tijdens mijn wekelijkse oppasdag mijn ‘pakesizzers’ als een broedse kip in de gaten hou.”

STOELENDANS

Bauke de Ringh was in die tijd werkzaam bij confectie-atelier Blaes in Workum, dat in 1971 het confectiebedrijf van de Amsterdammers Govers en Striethorst had overgenomen. Bauke was daar als zestienjarige, vers van de ulo in Bolsward, aan de slag gegaan als leerling snijder en sneed de patronen uit, waarna de onderdelen door 40 tot 45 meisjes achter hun naaimachines in elkaar werden gezet tot kledingstukken; die kledingstukken belandden vervolgens in de rekken en schappen van bedrijven als C&A, V&D en Peek en Cloppenburg.

Confectie-atelier Blaes was gevestigd in het voormalige schoolgebouw van de ‘School met den Bijbel’, tegenwoordig het Jopie Huisman Museum. Dat was aanvankelijk ondergebracht in het 17e-eeuwse Sleeswijckhuys, maar bleek al na een paar jaar behoefte te hebben aan meer armslag, zodat er een ‘stoelendans’ plaats vond. Het

museum verhuisde naar de overkant van het Noard en het confectiebedrijf van Blaes verhuisde naar de Hearewei, het voormalige pand van Aardewerk De Boer, waar nu de Workumer vestiging van Poesis is gevestigd.

VERVROEGD PENSOEN

Toen al was duidelijk dat de bedrijfstak textiel op een hellend vlak zat door de explosief groeiende lage-lonen-industrie in met name China. Om het hoofd boven water te houden werd het productiewerk uitbesteed. Uiteindelijk werd alleen de stof nog in Workum geproduceerd en de productie van de kleding verplaatst naar achtereenvolgens Turkije, het nog goedkopere Polen en als laatste reddingsboei Macedonië. Echter ook deze economische ontsnappingsroute bleek niet bestand tegen het ‘Chinese geweld’, zodat confectie-atelier Blaes in 2007 de stekker eruit trok en het pand verkocht aan Poesis Supermarkten. Er werd een regeling getroffen en Bauke, inmiddels opgeklimmen tot bedrijfsleider van het Workumer confectiebedrijf, ging op zijn 59e levensjaar, na 43 jaar in de confectie werkzaam te zijn geweest, noodgedwongen vervroegd met pensioen.

“DAAR ZIT JE DAN. WAT NU?”

Bauke de Ringh over die tijd: “Niet leuk natuurlijk wanneer je werk op zo’n manier eindigt, maar we hadden het zien aankomen. Trijnie en ik hadden ons voorgenomen om in die overvloed aan vrije tijd samen meer leuke dingen te doen. Maar nog voordat het zover was werd die kernegezonde vrouw van mij van de ene op de andere dag ziek. De huisarts kon niets vinden en verwees ons door naar het Antonius Ziekenhuis in Sneek. Diagnose: uitgezaaide maag- en slokdarmkanker. Tweeënhalve maand later kwam er een eind aan haar leven. Daar zit je dan in je eentje; geen werk meer, kinderen de deur uit, vrouw overleden. Wat nu?”

EEN BIERTJE VAN PETER LAMMERS

“Ik had tijd nodig voor mezelf en heb een aantal jaren een time-out genomen van het vrijwilligerswerk bij V.V. Workum. Tot ik een jaar of acht geleden werd aangehouden door Peter Lammers, de toenmalige voorzitter van de voetbalvereniging. Of ik een biertje met hem wilde drinken. Ik dacht toen nog: ‘Hé, een gratis biertje van Peter Lammers, dan moet er wel wat aan de hand zijn’. Om kort te gaan, hij wilde graag dat ik terugkwam. Ik had tijd genoeg, had vijf ‘pakesizzers’ die bij Workum voetbalden en mijn beide zoons waren er trainer. Ik heb dus ja gezegd en heb er sinds een jaar of zeven weer een berg plezier in.”

EEN RONDJE IJSSELMEER

“Daarnaast denk ik ook met veel plezier terug aan de periode dat ik actief fietste. Ik was voorzitter van het Wielercomité in Workum, waarmee we jaarlijks een aantal wedstrijden organiseerden en onszelf als comité ook niet onbetuigd lieten met regelmatig een ‘traininkje’ naar de Holterberg of een rondje IJsselmeer. En uiteraard de Elfstedentocht, die ik 25 keer heb gefietst. In de zomer fietsen en na de zomer begon de voetballerij weer. Daar leefde ik voor.”

POLITIEK TEGEN WIL EN DANK

“Een periode waar ik met gemengde gevoelens op terugkijk, was mijn politieke carrière begin jaren tachtig, die overigens maar een paar jaar heeft geduurd. Maar het waren wel heftige jaren die toen behoorlijk impact op ons leven hebben gehad. De aanleiding was een nogal rigoureuze besluit van de toenmalige gemeenteraad van Workum, zonder daarbij te overleggen met de buurtbewoners. Ik zit niet snel om woorden verlegen en heb mij toen ettelijke malen luid en duidelijk laten horen. Gevolg was dat ik door de FNP werd gevraagd voor de gemeenteraadsverkiezing. Ik had het hartstikke druk met mijn werk en mijn hobby's, dus daar zat ik niet direct op te wachten. Maar ik stemde uiteindelijk in op voorwaarde dat ik op een onverkiesbare plaats op de lijst zou komen. Doordat de nummer twee van de lijst een hartinfarct kreeg en de nummer drie zich terugtrok, kwam het erop neer dat ik als nummer vier op de lijst aan de beurt was.”

VIA OMMELANDSE WEGEN

“Ik vond dat ik het niet kon maken om de keutel terug te trekken, dus werd ik in juni 1982 gemeenteraadslid voor de FNP. Niet wetende dat de herindelings van Workum, Hindeloopen, Hemelum, Oldeferd en Stavoren ons boven het hoofd hing. En dát heb ik geweten. Koudum en Workum voerden al ver voor de herindelingsverkiezing een heftige strijd om de hoofdplaats te worden van de nieuwe gemeente. De messen werden geslepen en dat gevecht werd spijkerhard. Partijen rollebollen ruziënd over elkaar heen en de FNP ging er uiteindelijk als de derde vandoor met het been.

Na de keuze en installatie van de wethouders restte de gemeenteraad nog de keuze voor de hoofdplaats van de nieuwe gemeente Nijefurd. Dat gebeurde in een extra vergadering op neutraal terrein, in Stavoren, waarbij we ons als gemeenteraadsliden via sluiptwegen naar de vergaderlocatie moesten begeven omdat de bedreigingen niet mals waren. Workum werd de hoofdstad van Nijefurd. Mensen konden elkaars bloed wel drinken en de sfeer tussen de politieke partijen is nog jarenlang grimmig geweest. Maar ik had mijn bevestiging van de politiek. Geef mij mijn hobby's maar, want dat is mijn leven.”

Verloting droomkavel Broek Zuid

www.broekzuid.nl/itsud44

Eén kavel
opnieuw in
de verkoop

De kavel wordt verloot op:
donderdag 16 februari 2023

De verkoop van de eerste en tweede ronde droomkavels van Broek Zuid is succesvol verlopen! Maar we hebben goed nieuws voor geïnteresseerden die net buiten de boot zijn gevallen: er komt één kavel opnieuw vrij! Het gaat om kavel It Súd 44. Schrijf je vanaf 31 januari in voor de verloting van deze kavel die plaatsvindt op donderdag 16 februari!

Met kavels van 670 tot ruim 1400 m² en veel vrijheid in bouwen heb je in Broek Zuid alle ruimte en privacy die je maar kunt wensen. Bovendien ligt het charmante en historische Joure om de hoek en ben je binnen 60 minuten in de Randstad.

De verloting

Op donderdag 16 februari om 16.00 uur vindt de verloting plaats door wethouder Remboud van Ildeking van gemeente De Fryske Marren.

De wethouder trekt tijdens de bijeenkomst één voor één de ingeschreven namen uit een glazen bokaal. Wordt jouw naam als eerste uit de bokaal gehaald, dan krijg je een eerste reservering op de kavel. De wethouder gaat dan verder met de verloting.

De volgende naam die uit de bokaal wordt gehaald mag ervoor kiezen om als tweede gegadigde voor deze kavel op de lijst komen, etc.

Schrijf je in!

Ben je enthousiast geworden? Schrijf je dan in via de website www.broekzuid.nl/verloting.

Inschrijven kan van dinsdag 31 januari t/m donderdag 9 februari. Per huishouden mag maar één keer worden ingeschreven. Echtparen, samenwonenden en aspirant samenwonenden mogen zich dus niet afzonderlijk inschrijven.

Blijf op de hoogte

We zijn nog niet uitgebouwd in Broek Zuid. In de toekomst worden er nog 41 kavels verkocht.

Als eerste op de hoogte zijn van de toekomstige ontwikkelingen van Broek Zuid is eenvoudig. Dat kan via de nieuwsbrief, social mediakanalen (Facebook & Instagram) en onze website broekzuid.nl.

Heb je vragen over Broek Zuid?

Neem dan contact op met makelaardij Hoekstra via telefoonnummer 0513 41 77 50.

Neem voor vragen over de verkoopprocedure contact op met Wieneke Riemersma van gemeente De Fryske Marren (grondzaken) via telefoonnummer 14 05 14.

Broek Zuid
AANMEREN MET UITZICHT

www.broekzuid.nl

Gemeente De Fryske Marren
info@defryskemarren.nl
14 05 14

Makelaardij Hoekstra
nieuwbouw@makelaardijhoekstra.nl
0513 41 77 50

DE FRYSKE MARREN
Broek-Zuid is een nieuwbouwwijk van gemeente De Fryske Marren.

Humanitas-vrijwilligers leren kinderen Nederlands door voor te lezen

Humanitas is een vrijwilligersorganisatie met vele prachtige initiatieven. Zo ook in onze gemeente. Eén daarvan is het voorleesproject. Met een groep vrijwilligers helpt Humanitas Zuidwest Friesland kinderen bij het leren van de Nederlandse taal. Ongeacht waar je vandaan komt of wat je achtergrond is.

Het voorleesproject van Humanitas is sinds 2010 actief in Súdwest-Fryslân en biedt hulp aan kinderen die de Nederlandse taal niet goed beheersen. Door regelmatig een boek voor te lezen komen kinderen vaker in aanraking met de Nederlandse taal. Ze leren de taal beter spreken en begrijpen, doordat de kinderen via het voorgelezen boek hun woordenschat uitbreiden. Vaak is het technisch lezen wel in orde, maar snappen ze niet goed waar het verhaal over gaat. Terwijl lezen om begrijpen gaat.

COÖRDINATOREN ANNEKE BRANDSMA EN MARIAN PLAT

Vele jaren waren Marian Plat (65) en Anneke Brandsma (69) de drijvende krachten achter het voorleesproject. Als coördinatoren vormden zij de schakel tussen de gezinnen, de voorleesvrijwilligers en sociale instanties in Sneek. Maar zoals in zoveel situaties geldt: je kunt het beste stoppen op je hoogtepunt. En voor beide dames was dat moment om te stoppen 1 december jongstleden gekomen. Ook al is het met pijn in het hart, bekennen ze. Ze stoppen dan ook zeker niet omdat ze het niet meer naar de zin hadden.

“Er zijn zoveel mensen die iets doen voor de medemens”, vertelt Marian Plat. “Toen ik net begon, wist ik niet dat er zoveel instanties zijn die mensen helpen. Het is geweldig om daar deel van uit te maken.” Anneke Brandsma: “Het heeft me al die jaren zoveel voldoening gegeven. Als je een gezin blij hebt kunnen maken en je krijgt zulke dankbare reacties van de ouders, dan geeft je dat een enorm goed gevoel. Maar de leeftijd begint ook te tellen. En of we nou nu of over twee jaar stoppen, afscheid nemen is nooit leuk.”

HULP VAN EEN VOORLEESVRIJWILLIGER

Ouders en verzorgers vinden het soms moeilijk om zelf voor te lezen. Omdat ze bijvoorbeeld de Nederlandse taal niet goed beheersen. In dat geval kunnen ze een beroep doen op een voorleesvrijwilliger van Humanitas. Anneke: “De ouders of verzorgers moeten dit zelf willen. Die intrinsieke motivatie is erg belangrijk, want er wordt best wat van een gezin verwacht. Er komt elke week iemand bij je over de vloer en er wordt tijdens het bezoek ook inzet en aandacht gevraagd.”

Marian Plat (links) en Anneke Brandsma: “Of we nou nu of over twee jaar stoppen, afscheid nemen is nooit leuk”

Het mooie daarvan is dat er na verloop van tijd een vertrouwensband met het gezin ontstaat, meent Marian. “Er zijn veel vrijwilligers die warme vriendschappen hebben overgehouden aan de geboden hulp. Mensen die de Nederlandse taal niet spreken, trekken zich vaak terug. Ze zijn erg op zichzelf, omdat ze moeite hebben om contact te maken. Hoe fijn is het dan dat er iemand bij je langskomt die je helpt. Die je kind helpt met het leren van de taal, maar die er ook is om jou te helpen. Bijvoorbeeld als je even niet begrijpt wat er in een brief staat of je vertelt bij wie je moet zijn voor de juiste hulp.”

DE ROL VAN EEN COÖRDINATOR

Nu Anneke en Marian zijn gestopt, mist het project twee belangrijke vrijwilligers. Het project kan echt niet zonder coördinatoren. Ze zijn als de lijn die alle schakels in het project met elkaar verbindt.

Wanneer een gezin een aanvraag bij het voorleesproject doet, plant de coördinator een intake. Na dit kennismakingsgesprek koppelt deze het gezin aan een voorleesvrijwilliger. Daarbij wordt rekening gehouden met ieders wensen, want een goede koppeling is erg belangrijk; een voorleesvrijwilliger komt namelijk minimaal een jaar lang bij het gezin over de vloer. Verder kunnen alle voorleesvrijwilligers bij de coördinatoren terecht voor hulp en er zijn regelmatig bijeenkomsten om ervaringen te delen en elkaar te ondersteunen.

Ook zorgen de coördinatoren ervoor dat gezinnen beschikken over de juiste boeken. “Het is zo mooi dat kinderen tot achttien jaar gratis lid zijn van de bibliotheek”, besluit Anneke. “Als dat er niet zou zijn, dan misten we een heel belangrijke schakel.”

ZELF VOORLEES-VRIJWILLIGER OF -COÖRDINATOR WORDEN?

Een bijdrage leveren aan het voorleesproject van Humanitas Zuidwest Friesland geeft ontzettend veel voldoening. Lijkt het je leuk om als vrijwilliger aan de slag te gaan? Als coördinator of als voorlezer? Doe de check, scan de QR-code en meld je aan of neem contact op voor meer informatie.

Twijfel je of meewerken aan het voorleesproject iets voor jou is? Doe de check:

- Je kunt goed met kinderen omgaan.
- Je hebt gevoel voor taal.
- Je houdt van boeken.
- Je staat open voor andere culturen.
- Je kunt makkelijk omgaan met veranderingen.

Aanmelden?
Scan de QR code!

“Er zijn veel vrijwilligers die warme vriendschappen hebben overgehouden aan de geboden hulp”

UW ALLROUNDSPORTZAAK

- sportkleding
- tennis
- voetbal
- kaatsen
- hardlopen
- wielrennen
- wintersport
- sportprijzen
- textiel bedrukking
- en nog veel meer...

SPORTHUIS A.P. VAN DER FEER

thuis in **veel** sporten

DIJKSTRAAT 7-11 / 8701 KB BOLSWARD T. 0515 - 57 23 97 / APVDFFEER.NL
Gratis parkeren op eigen terrein achter de winkel.

WWW.APVDFFEER.NL

Met de BIGGREEN voorkom je kalkaanslag en geniet je van gefilterd drinkwater!

De BigGreen is een simpele, maar effectieve manier van kalkpreventie. De BigGreen gebruikt geen zout, stroom of chemicaliën en mineralen zoals calcium en magnesium blijven in het water. Iets wat bij een traditionele ontharder niet het geval is en waardoor is de smaak van het gefilterde drinkwater optimaal blijft. De effectiviteit van de BigGreen is gelijk aan een ontharder.

ZOUTVRIJE KALKPREVENTIE PLUS+

DE SIMPELE OPLOSSING TEGEN KALKAANSLAG

BIGGREEN
ZOUTVRIJE KALKPREVENTIE +

BIGGREEN VANAF
€ 765,-

www.big-green.nl
Info 0299-321188

SCAN VOOR MEER INFO

20 cm diameter
46 cm

Uw verhuizing in vertrouwde handen!

VERKENDE VERHUIZERS

HOEKSTRA

hoekstrasneek.nl/verhuizingen

vertrouwde handen

VERKENDE VERHUIZERS

BRANDEND CONTENT

TEKST RICHARD DE JONGE // FOTO RICARDO VEEN

DE SERVICE VAN FROUKJE DE JONG
VAN TUI AT HOME GAAT VER

“Ik breng ze nog net niet naar het vliegveld”

Niet in alle hectiek zoeken naar een parkeerplaats omdat je in het centrum van de stad een afspraak hebt op een druk reisbureau waar het zomaar kan zijn dat je moet wachten en elke keer een ander contactpersoon hebt, maar in de oase van thuis zonder tijdsdruk in alle rust geadviseerd worden over de mogelijkheden van je droomreis door iemand die alles weet van de reiswereld omdat ze al 35 jaar in het vak zit. Dat is Tui at Home van Froukje de Jong in een notendorp.

“Privacy, rust en geen tijdsdruk wordt door de mensen als zeer prettig ervaren”, zegt Froukje de Jong. “Vaak zijn de afspraken 's avonds en ook op zaterdag. Geen probleem, ik doe het graag. Ik heb geen openingstijden en reageer ook 's avonds, want dan gaan mensen juist kijken. Het is mijn passie want anders doe je dit niet natuurlijk. De ene keer is het een gezin dat een verre reis naar Zuid-Afrika of Amerika wil maken, de andere keer zes jongens die naar Lloret de Mar willen. Maar ook een jongeman van twintig die gaat backpacken in Azië maar het wel fijn vindt dat hij iemand achter de hand heeft in geval van calamiteiten.”

UITGEBREID AANBOD

Het aanbod is veel uitgebreider dan de naam doet vermoeden. Want Froukje de Jong van Tui at Home heeft onder meer ook Corendon, De Jong Intra en diverse Duitse maatschappijen in haar pakket. En werkt onder andere samen met Scanbrit, een specialist in bijzondere accommodaties en rondreizen op maat in Scandinavië, en met Silverjet Vakanties, een vijfsterren touroperator.

VEEL KENNIS EN ERVARING

Mensen zijn mondiger geworden, gaan ook veel verdere reizen maken, gaan de

“Op reis willen mensen ook iemand achter de hand hebben”

wereld ontdekken. Niet meer de standaard landen. Dat vraagt ook meer van de reisspecialist. “Ik zit al 35 jaar in het vak en heb daardoor veel ervaring en kennis. En door de studiereizen die ik heb gedaan, weet ik ook alles van de bestemmingen, van de hotels en weet ik waar je op moet letten.”

ONTZORGEN

Tui at Home van Froukje de Jong doet meer dan alleen het boeken van reizen. Ontzorgen is steeds het uitgangspunt. “Een week van tevoren breng ik de reisrapporten bij de mensen, ik check 24 uur van tevoren voor ze in, met een groot gezin regel ik dat ze kamers naast elkaar hebben, ik verzorg de visums en andere formulieren. Alles om de reis heen verzorg ik. Ik breng ze nog net niet naar het vliegveld.”

Wopke Keizer

‘Ik ben echt goed uit de verf gekomen’

Voor Wopke Keizer (53) is schoonmaken zijn lust en zijn leven. “Ik hoop dat ik het nog heel lang kan en mag doen.” Toch was dat niet waar zijn carrière startte. De geboren en getogen ‘Snitser’ volgde de vierjarige LTO (Lager Technisch Onderwijs) in bouwtechniek en schilderen.

Wopke werkte een aantal jaren bij een schilderbedrijf. Dat ging goed totdat hij zelf verf moest mengen en daar toch wat vreemde kleuren uit kwamen. “Ik bleek kleurenblind te zijn en kon het schilderwerk niet meer doen.” Hij raakt een tijdje uit de roulatie, maar klopte toch aan bij de Sociale Dienst. Doordat zijn leertempo wat lager lag, kon hij in aanmerking komen voor een SW-plek bij een van de voorlopers van Empatec. Na enige tijd kon hij op gesprek komen en als proef ging hij aan de slag in Sneek bij de plantsoenendienst als leerling plantsoenwerker.

Jij kan meer

Een attente voorman zag dat Wopke meer potentie in zich had dan alleen schoffelen. Hij volgde een vierjarige groenopleiding aan wat toen nog het AOC Friesland heette. “Dat was vier dagen werken en één dag naar school. Ik heb daar veel geleerd, mijn diploma gehaald en daarna nog vele certificaten.” Wopke groeit door en wordt gevraagd om de voormanopleiding te doen. “Meer dan twintig jaar heb ik dat werk binnen Empatec met heel veel plezier gedaan.”

Op zoek naar nieuw avontuur

Na twintig jaar in het groen werd het tijd voor wat anders vond Wopke. Hij klopte aan het bij schoonmaakbedrijf binnen Empatec. Ook daar weten ze na een maandje proefdraaien dat Wopke veel in zijn mars heeft. Hij wordt buiten Empatec gedetacheerd bij het schoonmaakbedrijf Van Dijk & De Boer.

Open en gastvrij

Zijn ogen twinkelen achter zijn brillenglazen als hij vertelt hoe hij op iedereen afstapt en open en gastvrij zijn zegje doet. “Het komt voor dat er geen match is tussen een bedrijf en de schoonmakers die het werk moeten doen. Ik stap op de mensen af en vraag gewoon of ik mijn werk goed doe, dat levert vaak verrassende gesprekken op.” Wopke geniet van het contact met zijn collega's en de vrijheid die het werk met zich meebrengt. “Vaak ben ik alleen op pad. Als ik dan weer een pand tiptop schoon heb achtergelaten, dan ga ik met een goed gevoel naar huis. Ik doe dit werk echt met heel veel plezier en kan wel zeggen dat ik goed uit de verf gekomen ben.”

De touwtjes weer stevig in handen hebben (en houden) dankzij Thuisbegeleiding van Antonius

Soms heeft iemand gewoon een helpende hand nodig in het dagelijks leven. Een klein duwtje in de juiste richting om de regie weer in eigen hand te nemen. Met hulp van Thuisbegeleiding van Antonius hebben veel mensen de controle weer gegrepen over hun eigen leven. “We proberen cliënten zoveel mogelijk in hun eigen kracht te zetten”, legt thuisbegeleidster Carolien Odding uit.

Of het nu gaat om ouderen, jongeren, gezinnen, of mensen met psychische problemen; Thuisbegeleiding is er voor iedereen. “We hebben een hele brede doelgroep van nul tot honderd jaar en ouder”, vertelt Odding. Voor haar, maar ook voor Esther Hoozeveld, Idske Koen en al haar andere collega's van Thuisbegeleiding is geen dag gelijk.

Handvaten

“De situaties die wij tegen komen variëren”, beschrijft Hoozeveld. “Zo kunnen we ondersteuning bieden bij de administratie, door bijvoorbeeld de post te sorteren en op orde te brengen en eventuele acties samen uit te zetten. Maar we kunnen ook hulp bieden op het gebied van opvoedingsondersteuning, eenzaamheid of het ontlasten van de mantelzorger. We nemen niets over, maar reiken de cliënten handvaten aan zodat ze zelf weer de goede richting op gaan.”

Raken van de kern

Het team van Thuisbegeleiding is continu op zoek naar het grotere plaatje. Het raken van de kern, om zo tot de essentie van het probleem te komen. “Cliënten komen bij ons met het gevolg van hun probleem. Maar als wij niet zoeken naar de oorzaak van de situatie waarin ze terecht zijn gekomen, kan het zijn dat cliënten niet verder komen of weer terugvallen. Het is de bedoeling dat ze in hun eigen krachten komen te staan en dat wij als thuisbegeleiders overbodig worden.”

Clientsituaties

Odding schetst een voorbeeld: “Als een cliënt een verzamelstoornis heeft en hier problemen door ervaart, kunnen wij samen met de persoon kijken naar verbeteringen. Door kleine doelen te stellen blijft het behapbaar voor de cliënt en kom je uiteindelijk tot het resultaat dat deze zich weer prettig voelt in zijn of haar woning. Door samen aan de slag te gaan komen de gesprekken op gang en zo kun je achterhalen hoe de problemen ontstaan zijn.”

Eenzaamheid

Maar Thuisbegeleiding doet meer. “Denk bijvoorbeeld aan het ontlasten van een mantelzorger door even bij diens partner

te blijven, zodat de mantelzorger tijd heeft voor zichzelf”, legt Koen uit. “Maar we ondersteunen ook cliënten bij gesprekken met andere professionals, zodat ze zich gesteund voelen. En als een cliënt eenzaam is, proberen wij diens sociale netwerk te vergroten. Het is slechts een kleine greep uit de vele situaties die wij tegenkomen.”

Vertrouwensrelatie

Belangrijk in het werk van een thuisbegeleider is het winnen van vertrouwen bij de cliënt. Koen: “Dit doen we door pal naast de cliënt te gaan staan, met ze mee te denken en kijken naar mogelijke verbeteringen. De ventilerende gesprekken met de cliënt zijn belangrijk, want zij willen zich gehoord en gezien voelen door iemand die de tijd voor ze neemt. Door goed te luisteren, naast de cliënt te gaan staan en ze te ondersteunen geven wij ze dat gevoel.”

Observeren en signaleren

Het werk brengt het team Thuisbegeleiding op vele plekken in de gemeente Súdwest-Fryslân en De Fryske Marren. In het zorg-

gebied van Antonius heeft Thuisbegeleiding een kleine tweehonderd cliënten. “Het mooie van mijn werk is dat ik overall kom en dat ik achter de voordeur mag kijken”, vertelt Koen. “Dat geeft mij de gelegenheid dat ik kan observeren en signaleren. Als ik bij een cliënt kom die vertelt dat alles goed gaat, terwijl ik zie dat het er rommeliger is dan de afgelopen weken, dan klopt er iets niet en ga ik het gesprek aan met de cliënt. Dat voordeel hebben wij. En de cliënt heeft het voordeel dat hij of zij thuis kan blijven in een vertrouwde omgeving, wat weer makkelijker praat en sneller leidt tot een vertrouwensrelatie.”

Zelfstandig verder

Als een thuisbegeleider constateert dat er meer hulp gewenst is, kan het andere instanties inschakelen die gespecialiseerd zijn in bepaalde onderwerpen. “Ook werken we veel samen met andere professionals. We ondersteunen de cliënt zolang als nodig met als doel deze steeds meer in eigen kracht te zetten, zodat alles weer op orde is en ze zelfstandig verder kunnen”, aldus Odding. “Dat is het uiteindelijke doel.”

Wilt u meer weten?

Wilt u of iemand anders in uw omgeving gebruik maken van thuisbegeleiding of meer informatie? Vul dan het formulier in of bel met de coördinatoren van Team Thuisbegeleiding. Telefonisch elke werkdag van 08:30 - 17:00 uur te bereiken op telefoonnummer: **0515 - 46 13 60**. Of per e-mail: thuisbegeleiding@mijnantonius.nl

50%*
KORTING
op alle monturen met stip

De OptiSjen

Plan je afspraak

* vraag in de winkel naar de voorwaarden

Oosterdijk 1 . 8601 BP Sneek . 0515 744 026 . www.optisjen.nl . email@optisjen.nl

BERGMAN
CLINICS

Vrouw

Bergman Clinics | Vrouw | Heerenveen

In onze hooggespecialiseerde (uro)gynaecologische Focuskliniek in Heerenveen kunnen vrouwen onder andere terecht voor de volgende zorgprogramma's:

- Blaasklachten
- Verzakking
- Anticonceptie
- Menopauze en overgang
- Bekkenpijn
- Onderbuikpijn
- Ontlastingsklachten
- Pijn bij het vrijen
- Vulva aandoeningen

dr. Marinus van der Ploeg
Uro-gynaecoloog

dr. Robert Hakvoort
Uro-gynaecoloog

dr. Henk Oosterhof
Gynaecoloog

- Korte toegangstijden voor zowel eerste afspraak als operatie
- 100% vergoed na verwijzing en bij medische indicatie

Oriënteer je op bergmanclinics.nl/vrouw

Marit Been

‘Ik wil NVLD meer bekendheid geven’

Aan doorzettingsvermogen geen gebrek bij Marit Been (22). Geboren en getogen in Sneek, volgde ze na de middelbare school de MBO-2 opleiding Dienstverlening aan de Friese Poort. Dat was nog niet voldoende en ze gaat ook aan de slag met de opleiding Diervverzorging. Omdat het lastig voor haar is om werk te vinden vanwege haar non-verbale leerstoornis vraagt ze zelf een BAB-indicatie aan.

Nadat ze alle opdrachten van de opleiding Diervverzorging heeft gehaald, blijkt het lastig om in die richting aan het werk te komen. Ze klopt aan bij de gemeente om haar situatie uit te leggen en wordt doorverwezen naar Pastiel, dat mensen begeleidt naar duurzaam en betaald werk.

Werken bij Empatec

“Mijn jobcoach Sieta Lont van Pastiel begeleidt mij en het eerste wat ze vroeg bij het intakegesprek: Wat wil je graag doen en in welke richting zoek je werk? Het liefst wilde ik met kinderen werken, alleen mijn opleidingsniveau is daarvoor niet voldoende. Zij zorgde er wel voor dat ik in de kantine van Empatec aan de slag kon. Dat was heel erg leuk.” De wens om toch met kinderen te werken, blijft. Pastiel regelt ook een werkervaringsplek voor Marit als facilitair ondersteuner binnen de kinderopvang. “Dat was weliswaar in de buurt van kinderen, maar toch vooral aan de zijlijn.”

Uiteindelijk besluit Marit in overleg met Pastiel dat ze verder wil in de richting van horeca en catering. Ze besluit een derde opleiding te volgen: Fastservice/catering.

Werken en leren

Niet alleen heeft Sieta Lont ervoor gezorgd dat Marit bij Empatec en uiteindelijk ook bij een kinderdagverblijf aan de slag kon, nu heeft ze ook voor een werk- en leerplek gezorgd bij een lunchroom in Sneek. “Daar ben ik heel blij mee.” Marit heeft een zogeheten non-verbale leerstoornis, ook wel bekend onder de afkorting NVLD (non-verbal learning disorder). Dat betekent onder andere dat haar leertempo lager is en dat haar motoriek haar soms in de steek laat. “Dat maakt het werken in de lunchroom, zeker tijdens piektijden, wel lastiger.” Marit werkt twee dagen in de week bij de lunchroom en gaat één dag per week naar school.

Auteur van een boek

Samen met drie anderen heeft Marit een boek geschreven over NVLD: NVLD is OK!. “Veel mensen hebben bijvoorbeeld wel van autisme gehoord, maar bijna niemand weet wat NVLD is en wat het betekent als je dat hebt.” Op de website www.hetnldplan.nl zijn blogs te lezen van de vier auteurs.

www.pastiel.nl

Rini van Dam schreef ‘Donderdagen’, een indrukwekkend boek over zelfdoding echtgenoot en dochter

‘Donderdagen’, is de titel van het boek van Rini van Dam uit Sneek, dat afgelopen najaar verscheen. Een waargebeurd verhaal dat geschreven moest worden, al had de schrijfster het om de thematiek liever achterwege gelaten. Sannison, de dochter van Rini, stapte op 16-jarige leeftijd uit het leven, exact tien jaar en tien dagen nadat haar vader Ilpe hetzelfde had gedaan. Dochter en vader deden dit beiden op een donderdag. Echtgenote en moeder Rini wil met dit boek dat er meer begrip komt rond het thema suïcide en voor de nabestaanden. Dat de publicatie tot openheid en tot vragen stellen zal leiden.

TEKST EN BEELD: HENK VAN DER VEER

Aan ons blad vertelt Rini hoe zij de zelfgekozen dood van haar echtgenoot Ilpe en later haar dochter Sannison destijds heeft beleefd en waarom ze respectievelijk veertig en dertig jaar later met dit indrukwekkende en aangrijpende boek naar buiten komt.

WIE IS RINI VAN DAM?

Rini van Dam is 73. Ze werd geboren in Den Haag, als oudste in een gezin, dat ze als “een echte meisjeshuishouding” omschrijft. Na haar zagen namelijk nog vijf zussen het levenslicht. Vader Bert van Dam zei wel eens dat hij begeleider van een vrouwengroep was, met moeder Ina ter Horst als zijn rechterhand. Het gezin Van Dam groeit op in de jaren na de Tweede Wereldoorlog, een periode die veel invloed heeft gehad omdat de oma van Rini joodse onderduikers had.

Deze onderduikers, waaronder een jongetje, Hansje van zes jaar, zijn verraden. Ze zijn allemaal vermoord in een concentratiekamp. Een broer van Rini haar vader werd tijdens de bezettingsjaren eveneens vermoord door de Duitsers. Deze oom zat in het verzet. Dat de oorlog invloed op de familie Van Dam heeft gehad moge duidelijk zijn, maar verder noemt Rini haar jeugd “goed, met veel muziek, tekenen en knutselen.”

Vader Bert van Dam is hoofd van de administratie bij de politie. Na Den Haag verhuist Rini al snel naar Scheveningen,

“Ik ben misschien wel 25 jaar bezig geweest om woorden te geven aan waar ik eerst sprakeloos van was”

allemaal gebeurde. Als je het boek nú leest, dan denk je: ‘Dit is een nepverhaal, zoveel gebeurt er in dat gezin’. Het was zoveel, ook aan reacties erop, en wat we daardoor meemaakten. Daarom begon ik veertig jaar geleden al met het maken van aantekeningen. Niet om het te verwerken maar meer ‘om het niet te vergeten’. Geen dagboek, nee, gewoon aantekeningen maken. Opschrijven wat er feitelijk gebeurd was en opschrijven wat er over mij heen kwam. Ik was zo verschrikkelijk in de war en voelde me niemand meer; ik moest mijzelf weer op de rails zien te krijgen: wie ben ikzelf? Dat gebeurde ook in gesprekken met anderen en die schreef ik dan ook op.”

“Dan komen er mensen met die doodoeners. Maar zo zat het niet. Vraag het mij dan. Stel gewoon een vraag!”

DOODDOENERS

“Het meeste wat veertig jaar later in het boek te lezen is heb ik uit die aantekeningen van toen gehaald. Toen Sannison overleed ben ik verder gegaan, maar werden het geen aantekeningen meer, maar verhalen erover. Nog niet eens met het idee dat het een boek moest worden, maar ik wilde het aan Serge, mijn zoon vertellen en aan Issa, onze pleegzoon. Want die weten dat straks niet meer precies. Laat ik het daarom opschrijven en later als ze er aan toe zijn, dan kan ik het ze laten lezen of vertellen. Het verhaal is helemaal autobiografisch en authentiek. Ik heb de aantekeningen erbij gepakt om het uiteindelijke verhaal te schrijven. Toen was ik nog niet van plan het als boek uit te geven. Ik kreeg in die tijd met veel doodoeners te maken als de gesprekken over zelfdoding gingen. ‘Dooddoeners’, dat is eerst ook de werktitel van het manuscript geweest. De periode dat ik uiteindelijk met wat nu dan ‘Donderdagen’ is geworden, daar ben ik misschien wel twintig tot 25 jaar mee bezig geweest om woorden te geven aan waar ik eerst sprakeloos van was.”

TWEE KEER

“Ik heb zelfdoding twee keer van zeer nabij meegemaakt. Eerst van mijn man en daarna van mijn dochter waar ik bijna zeventien jaar voor mocht zorgen. Beide keren was het totaal verschillend. Met Ilpe zat het er aan te komen. Je wilt alleen niet geloven dat het echt zal gebeuren. Maar dan haal je een strop weg en dan vind je hem op een ander moment weer en de tussenperiodes worden steeds kleiner. Toch blijf je je best doen. Ik doe mijn best. Misschien lukt het wel en misschien gaat bij hem de knop wel om. Met

Sannison zag je niks aankomen. Dat gebeurde van het ene moment op het andere. Dan komen er mensen met die doodoeners om iets te duiden. Maar zo zat het niet. Vraag het mij dan. Stel gewoon een vraag!”

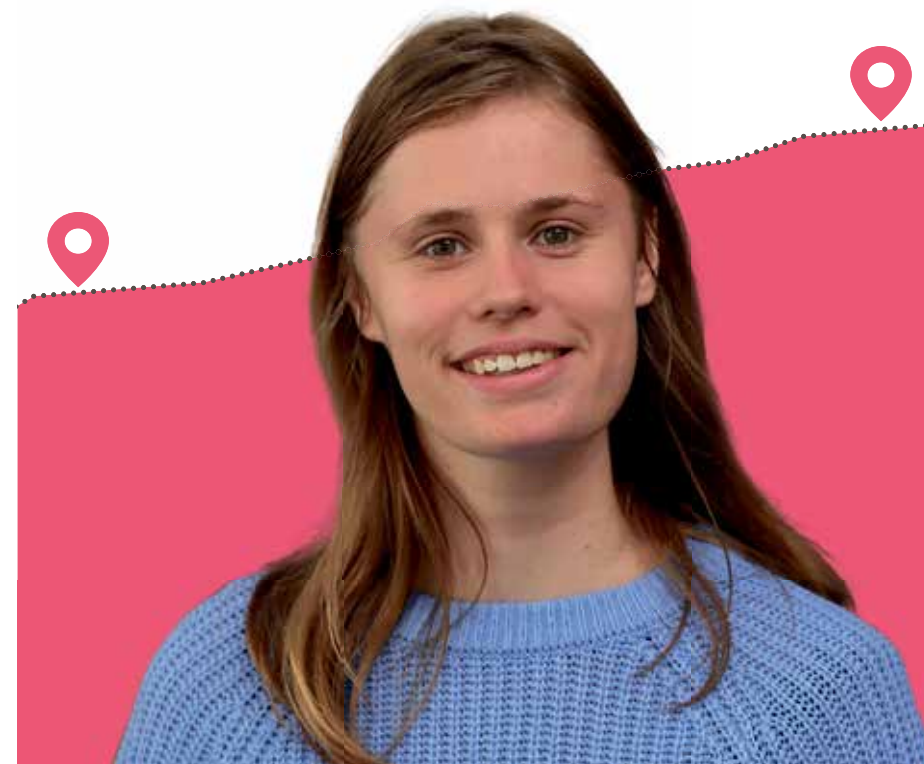
RAVIJN

Terwijl Rini over het boek vertelt, tikt de klok stilletjes weg. Ze formuleert haar woorden zorgvuldig. Woorden die het verdriet om het gemis van Sannison proberen te duiden.

“Je kind, dat kwetsbare, dat broze van wat je liefhebt, dat zomaar het ravijn in stort. Ze is weg. Toen wist ik dat het haar missen en het verdriet om haar dood voor de rest van mijn leven zou zijn en ik moest het een goede plek gaan geven. Want anders zou ik de rest van mijn leven alleen nog maar kunnen treuren. Ik wilde ook voor Serge en Issa, dat het weer goed zou gaan; zij hadden nog een leven voor zich. Samen met mijn partner Herman vond ik dan ook dat we daaraan moesten werken. Natuurlijk kan je dan laten merken dat je verdrietig bent, dat hebben kinderen ook nodig. Maar ervoor zorgen dat de kinderen hun leven weer op de rails zouden krijgen, dat was het allerbelangrijkste.”

WAT WIL JE MET HET BOEK BEREIKEN, RINI?

“Ik hoop dat mensen die het boek gelezen hebben beseffen dat het trekken van snelle conclusies niet altijd goed is. Beter is het om te vragen; je hoeft niet bang te zijn om het erover te hebben. Al zullen er misschien ook mensen zijn die dat juist niet willen. Ik vind het wel fijn. Maar dan zonder conclusies er achteraan. Vragen en luisteren!”

“Het schaatsen mag niet uit onze cultuur verdwijnen”

SCHAATSTRaining BOLSWARD

Alle seizoenen volop in beweging

In de winterperiode draait het bij vereniging Schaats training Bolsward (STB) uiteraard om schaatsen, maar ook in de zomer heeft de schaatsvereniging met fietsen, skeeleren en veldtraining een gevarieerd aanbod voor haar leden, zodat ze kunnen blijven trainen. Schaats training Bolsward bestaat al sinds 1961 en wil ook in de toekomst haar ambities waarmaken. “Graag willen we weer in ledental groeien,” zegt bestuursvoorzitter Tiedo Tinga, “en het niveau mag ook best wat hoger. Het zou mooi zijn als we op termijn weer een aantal schaatstalenten kunnen afleveren.”

TEKST EN BEELD YNTE DRAGT

Tiedo Tinga is een groot liefhebber van de schaatsport. Door de coronaperiode zag hij de afgelopen jaren het ledental van zijn vereniging teruglopen, maar gelukkig zit STB volgens hem nu weer in een opwaartse lijn. De schaatsvereniging telt momenteel rond de 150 leden.

THIALF VERSUS ELFSTEDENHAL

Ook de keuze voor de Elfstedenhal in Leeuwarden heeft de schaatsvereniging leden gekost, bekend Tinga. STB trainde altijd in Thialf in Heerenveen, maar door de komst van de ijsshal in Leeuwarden veranderde dat. Tinga: “We hebben nog een tijdje in beide schaatshallen getraind. Dan gingen de senioren naar Leeuwarden en de jeugd naar Heerenveen, maar dat werd organisatorisch te lastig. Uiteindelijk hebben we gekozen voor Leeuwarden. Enkele leden die liever in Heerenveen bleven, zijn helaas afgehaakt. Sommigen zijn naar andere schaatsclubs gegaan.”

Positief is dat er dit seizoen weer tien pupil- leden (6-13 jaar) bij zijn gekomen, meent de voorzitter. “Daarmee zitten we nu op 25 kinderen in deze leeftijdsgroep. In totaal hebben we 45 jeugdleden en we hopen dat deze groei doorzet. Met grotere groepen kan er gericht op niveau getraind worden en dat is met name bij de jeugd erg belangrijk.”

ALLE KINDEREN OP DE SCHAATS

Tinga vertelt dat provincie Fryslân het school-schaatsen actief is gaan stimuleren. “Samen met de Sven Kramer Academy in Heerenveen en de Schaatschool 11S in Leeuwarden krijgt de school-jeugd de mogelijkheid 's winters meerdere malen op het ijs te staan en de basis van het schaat-

sen te leren. Het streven van de Sven Kramer Academy is om alle kinderen op de schaatsen te krijgen. Het is niet meer vanzelfsprekend dat er 's winters op natuurijs geschaatst kan worden. Het schaatsen mag niet uit onze cultuur verdwijnen.”

Het is belangrijk dat kinderen voldoende beweging krijgen. Een tendens van de laatste tijd is dat de motoriek bij de jeugd achteruit gaat. Tinga: “Daar willen wij als schaatsclub natuurlijk graag iets aan doen door kinderen uit Bolsward en omgeving, die via het schoolschaatsen kennis maken met het schaatsen, bekend te maken met onze vereniging. Het is belangrijk dat ze weten dat er bij hun in de buurt een schaatsvereniging is waar ze het schaatsen verder kunnen leren, waar ze kunnen trainen en ook wedstrijden kunnen rijden. Op deze manier hopen we weer te groeien als vereniging. Onze jeugd schaatst op dinsdag- en zaterdagmiddag in de Elfstedenhal. Op zaterdag kunnen ze 's ochtends dus eerst nog voetballen. Daarmee botst het schaatsen bij ons niet met andere sporten.”

MEER DOORSTROMING VANUIT DE JEUGD

“Daarnaast geeft de Sven Kramer Academy ook skeelerclinics voor scholen, onder andere op de skeelerbaan van Bolsward. Dat is natuurlijk mooi dichtbij en skeeleren is onderdeel van

“Het zou mooi zijn als we weer een aantal schaatstalenten kunnen afleveren”

Tiedo Tinga: “In combinatie met het schaatsen kun je bij ons vier sporten beoefenen”

onze zomertraining. De jeugd kan dus ook bij ons skeeleren als ze dat willen. De drempel naar de skeelerbaan van Bolsward is tenslotte lager dan de Elfstedenhal in Leeuwarden. Dat is toch elke keer weer een half uurtje rijden.”

Bij de schooljeugd ziet STB dus voldoende mogelijkheden, maar de leeftijdsgroep tussen 16 en 18 jaar is best lastig, meent Tinga. “Met die leeftijd moeten jongeren vaak keuzes maken, bijvoorbeeld voor studie, of komen er andere interesses en stoppen ze met schaatsen.” Bij de senioren is er dan ook weinig aanwas vanuit de jeugd en dat vindt Tinga best jammer. “Het zou mooi zijn als het vanuit de jeugd meer zou doorstromen. De gemiddelde leeftijd bij de senioren is namelijk best hoog geworden. Ons oudste lid is al 76 jaar, maar respect hoor!” Tiedo Tinga, zelf met zijn 49 jaar een duursporter en triatleet, ziet wel dat er onder de senioren leden zijn, die op latere leeftijd weer terug zijn gekomen bij de club, nadat ze in hun jeugd zijn gestopt. “Schaatsen is een sport waarbij het draait om techniek en coördinatie. Als die basis je op jonge leeftijd is aangeleerd, raak je dat niet meer kwijt. Bij leden die er een tijdje tussenuit zijn geweest zie je dat ze de slag dan ook meteen weer te pakken hebben, zodra ze de ijzers weer onderbinden.”

ZOMERTRAINING

Naast de wintertraining kan er ook in de zomerperiode volop getraind worden bij STB. 's Zomers zijn er skeeler- en fietstrai-

ningen en is er veldtraining. Tinga: “In combinatie met het schaatsen kun je bij ons dus vier sporten beoefenen. Je mag 's zomers zelf bepalen welke sport je beoefent. We hebben geen eigen accommodatie, maar voor de veldtraining, waarbij er op kracht en conditie getraind wordt, maken we gebruik van het korfbalveld. Voor de fietstraining fietsen we richting Afsluitdijk, maken daar een aantal rondes en gaan dan weer terug. En het skeeleren vindt dus plaats op de skeelerbaan van Bolsward. Je ziet dat de jeugd veel voor het skeeleren kiest en de senioren voor het fietsen. De wedstrijdschaatsers doen daar vaak de kracht- en conditietraining op het veld nog bij.”

SCHAATSTALENTEN

Tiedo Tinga hoopt dat met de ledengroei het niveau van de vereniging ook omhoog gaat. Graag zou STB weer enkele schaatstalenten willen aanleveren, zoals in het verleden met toppers als marathon-schaatster Aggie Walsma, sprintspecialist Sietse Heslinga en de broers Frederik en

Peter Nauta, die bij de landelijke top in het langebaanschaatsen hoorden. Momenteel heeft Schaats training Bolsward enkele leden die in de regionale marathoncompetitie meedraaien en de 19-jarige Jasper Tinga (zoon van) rijdt voor het talententeam Team Frysk om zich als junior verder te ontwikkelen in de langere afstanden. STB timmert met andere woorden aardig aan de weg en hopelijk kunnen op termijn weer meer talenten aanhaken.

KLAAR VOOR DE TOEKOMST

“We hebben een nieuw bestuur en er zijn onlangs een aantal nieuwe sponsors bijgekomen. Daarnaast hebben we voor STB een hele mooie nieuwe kledinglijn opgezet”, besluit Tiedo Tinga. “Schaats training Bolsward is ook wat dat betreft helemaal klaar voor de toekomst.” Maar het belangrijkste blijft bij de Bolswarder schaatsclub wel dat iedereen met plezier schaatst en het maakt daarbij geen verschil of dat nu recreatief of meer prestatiegericht is.

“Kleinschalig en persoonlijk”

“Nynke haar wekelijkse ondersteuning in de huishouding geeft mij rust en stabiliteit. Bovendien vind ik het sociale aspect ook prettig”

WWW.NYNKEHELPT.NL

Bolswarderweg 1A • 8765 LR Tjerkwerd • 06 82 66 37 34

VAN LELYVELD
MAKELAARDIJ

VERKOPEN

TAXEREN

AANKOPEN

T. 0515-521041

VANLELYVELDMAKELAARDIJ.NL

“Persoonlijke benadering en aandacht staan bij ons centraal”

SNEKER FILMWINTER

VAN 19 TOT EN MET 22 JANUARI AANSTAANDE VINDT DE ELFDE EDITIE VAN DE SNEKER FILMWINTER PLAATS. EEN SFEERVOL EN GOEDGEHUMEURD FESTIVAL MET EEN RIJKE KEUZE AAN GRAPPIGE, LIEVE, SPANNENDE, HILARISCHE, INTELLIGENTE, DRAMATISCHE, ROMANTISCHE ÉN BELANGRIJKE FILMS EN DOCUMENTAIRES. HET FESTIVAL WORDT GEOPEND DOOR HENK VAN DER VEER, SNEKER SCHRIJVER EN DICHTER.

Zelden vertoond, zulke prachtige films, zo jammer dat niet iedereen ze zag. Filmhuis Sneek had de afgelopen jaren een mooi programma. Helaas mochten er vanwege corona lange tijd maar kleine aantallen toeschouwers naar binnen. En net in die tijd werd een aantal zeer hoog gewaarde films vertoond. Deze steengoede films zijn daarom nog één keer op het grote doek te zien: Supernova, Riders of Justice, Quo Vadis Aïda, Le Meilleur Reste à Venir, Encore en Woman. En we vertonen de winnaar van de publieksprijs van het Noordelijk Filmfestival, feelgood drama Rose.

PROGRAMMA 2023

OPENINGSAVOND 19 JANUARI

THE FABELMANS (2X)	19.30 uur	Nederlandse première!
--------------------	-----------	-----------------------

FILMS OP 20 JANUARI

MOONAGE DAYREAM (BOWIE)	15.30 uur	Documentaire, muziekfilm (VS)
TRIANGLE OF SADNESS	15.30 uur	Drama, satire (SE, DE, F, DK)
NOPE	15.45 uur	SF/Avontuur (VS)
WOMAN	19.00 uur	Documentaire (FR)
NARCOSIS	19.00 uur	Drama (N)
AND THEN WE DANCED	19.00 uur	Drama (SE, Geo, FR)
COMPETENCIA OFICIAL	21.15 uur	Drama met een glimlach (SE)
PINK MOON (2X)	21.30 uur	Drama (N)
FLEE	21.30 uur	Drama, animatie (DK)

FILMS OP 21 JANUARI

GOOD LUCK TO YOU, LEO GRANDE	12.00 uur	Drama (GB)
PINK MOON (2X)	12.00 uur	Drama (N)
TURN YOUR BODY TO THE SUN	12.00 uur	Drama (N)
A BEAUTIFUL DAY IN THE NEIGHBORHOOD	14.00 uur	Drama (VS)
GRUTTO	14.00 uur	Documentaire (N)
BALLAD OF A WHITE COW	14.00 uur	Drama (IR, FR)
RIDERS OF JUSTICE 116	16.15 uur	Drama, satire (DK)
QUO VADIS AIDA 102	16.15 uur	Historisch drama (N, BA)
WHERE ARE YOU ADAM	16.30 uur	Documentaire (UKR, GR)
ROSE	19.00 uur	Drama (DK)
NARCOSIS (2X)	19.00 uur	Drama (N)
BOILING POINT	19.30 uur	Drama (GB)
BABYTEETH	21.15 uur	Drama (AU)
THE FABELMANS (2X)	21.15 uur	Drama (VS)
NOWHERE SPECIAL	21.30 uur	Drama (GB)

FILMS OP 22 JANUARI

DEAR COMRADES	11.30 uur	Historisch drama (RU)
SUPERNOVA	12.00 uur	Drama (GB)
KNOR	12.15 uur	Kinderfilm, animatie (N) Vanaf 6 jaar
LE MEILLEUR RESTE À VENIR	14.00 uur	Drama (FR)
LUNANA: A YAK IN THE CLASSROOM	14.00 uur	Drama (BT)
BELFAST	14.00 uur	Historisch drama (GB)
ZEE VAN TIJD	16.30 uur	Drama (N)
COW	16.30 uur	Documentaire (GB)
R.M.N.	16.30 uur	Drama (RO)
ENCORE	19.30 uur	Drama, dansfilm (FR)
GOOD LUCK TO YOU, LEO GRANDE 2X	19.30 uur	Drama (GB)
COMPETENCIA OFICIAL 2X	19.30 uur	Drama (SE)

TRIANGLE OF SADNESS

20 januari 15.30 uur

Carl en Yaya worden uitgenodigd voor een cruise met een bont gezelschap aan passagiers, onder wie een Russische oligarch, Britse wapenhandelaars en een Marx-citerende kapitein. In eerste instantie oogt alles perfect, maar er is een hevige storm op komst. De cruise eindigt catastrofaal en het koppel strandt met miljardairs en een schoonmaakster op een onbewoond eiland. In een strijd om te overleven wordt de hiërarchie volledig op zijn kop gezet. Regisseur Ruben Östlund maakte eerder het veelbesproken The Square. Gouden Palm voor de Regie. De film Triangle of Sadness kreeg afgelopen zaterdag de European Film Award voor Beste Film.

GOOD LUCK TO YOU, LEO GRANDE

21 januari 12.00 uur en 22 januari 19.30 uur

In materieel opzicht had Nancy het goed bij haar al even geleden overleden man Robert. Maar ze wil nu wel eens goede seks. Ze huurt een gigolo in, Leo Grande, die ze in een anonieme hotelkamer ontmoet. Leo ziet er goed uit, maar Nancy had niet gerekend op goede seks én een goed gesprek. Leo vindt van alles en hoewel hij niet altijd de waarheid vertelt, vindt Nancy hem leuk. En hij haar. Haar zelfverzekerdheid groeit en Nancy begint te ontspannen. Tijdens de afspraken brokkelen secuur opgebouwde façade's langzaam af.

GRUTTO

21 januari 14.00 uur

De grutto is onze nationale vogel. In rap tempo verdwijnt de vogel echter uit ons land. Wat zegt dat over ons landschap? Ruben Smit maakte eerder WAD en De Nieuwe Wildernis.

NARCOSIS

20 en 21 januari 19.00 uur

Een gezin raakt ontwricht wanneer de vader tijdens een gevaarlijke duik niet meer bovenkomt. Geen afscheid, een huis vol herinneringen, een tienerzoon die rouwt in woe-de en een dochter die in ontkenning leeft. Een jaar verder, en Johns lijkt is nog niet gevonden. Merel, die voor haar kinderen een anker zou moeten zijn, weigert het verlies onder ogen te zien. Als professioneel medium legde ze ooit contact met andermans dierbaren, maar die sessies heeft ze gestaakt, bang dat John haar zal opzoeken. Oscar-inzending 2022 Nederland. Gouden Kalf voor Reuten.

ENCORE

22 januari 19.30 uur

Klassiek ballet en moderne dans komen samen in dit verhaal over hoop. De 26-jarige balletdanseres Élise loopt tijdens een voorstelling een blessure op en krijgt te horen dat ze waarschijnlijk nooit meer zal kunnen dansen. Ze vindt ander werk. Dat voert haar naar Bretagne waar ze een gezelschap voor moderne dans ontmoet. De nieuwe ervaringen en vriendschappen wakkeren het vuur weer in haar aan. Zal ze toch weer kunnen dansen? Encore kreeg in Filmhuis Sneek de hoogste score ooit: 9,6.

COW

22 januari 16.30 uur

Het leven van Luma bestaat uit inseminatie, baren en gemolken worden. Regisseur Andrea Arnold volgt het dagelijkse leven van de melkkoe. Het resultaat is een intiem portret van een individu dat gevangen zit in een kil systeem.

KNOR

22 januari 12.15 uur

Voor haar verjaardag krijgt Babs van opa het varkentje Knor. Op voorwaarde dat Knor een puppycursus volgt, mag Babs hem houden. Maar dan blijkt opa andere plan-nen te hebben met Knor. Hij doet mee met de worsten-wedstrijd van de Vereniging voor Vleeswaren van Verse Varkens... Knor is een bijzonder leuke kinderfilm, maar ook een maatschappijkritische film die op kinderniveau laat zien wat eraan voorafgaat aan dat worstje op je bord. Gouden Kalf Beste Film, Beste Regie, Beste Design.

SUPERNOVA

22 januari 12.00 uur

Sam en Tusker zijn al twintig jaar samen en trekken in hun camper langs familie, vrienden en plaatsen uit hun verleden. Maar het is niet zomaar een vakantie. Tusker is dementerend en de reis door het verleden moet ruimte maken voor een onzekere toekomst. Colin Firth en Stanley Tucci zijn fenomenaal als Sam en Tusker, die in Supernova samen hun weg moeten vinden in een leven dat langzaam uit hun handen glijdt.

PROGRAMMA JAN/FEB

TÜÖTTENZAAL

Do. 12-01	Mell & Vintage Future
Vr. 13-01	Noord Nederlands Orkest Nieuwjaarsconcert
Za. 14-01	Huub Stapel Alleen familie
Wo. 18-01	Rayen Panday Focus
Za. 21-01	Stedelijk Muziekkorps Sneek Fabels in Muziek
Do. 26-01	The Legendary Albums Live presenteert Meat Loafs 'Bat out of Hell' – try out
Za. 28-01	Scapino Ballet Casablanca
Di. 31-01	Hendrik Groen Opgewekt naar de eindstreep
Wo. 01-02	Meeuw Jonge Theatermakers Cyrano
Do. 02-02	Daniël Arends Thuis praat ik bijna nooit
Do. 02-02	Daniël Arends God is mijn rechter
Vr. 03-02	Maarten van Rossem Theaterlezing

Mell & Vintage Future

THEATERSNEEK.NL

Scapino Ballet

The Doors in Concert

HETBOLWERK.NL

BOLWERKZAAL

Vr. 13-01	Frissa #3 met \$hirak
Za. 14-01	The Doors in Concert
Za. 21-01	Reunite Winter Edition Rejecta + Imperatorz + D-Attack & more
Vr. 27-01	Electric Hollers - afscheidsconcert + Jan James
Za. 28-01	Ten Years After + afterparty met Baker & Ford
Zo. 29-01	Jack Bottleneck & band
Vr. 03-02	The Hillbilly Moonshiners The Sunshine ain't no Moonshine tour
Za. 04-02	Toontje Lager
Za. 14-01	Stichting Breinroer Ús Man!
Za. 21-01	Meneer Monster presenteert (3+) De Winter-Gruffalo
Zo. 22-01	Topzondag Gadjo Orkestra
Za. 28-01	Johan Goossens Kleine pijnjtjes
Zo. 29-01	Spinvis & Saartje van Camp Nevel dieren

Ten Years After

SASKIA BRUINSMA START MET NIEUWE CURSUSSEN FOTOGRAFIE

“Tijdens fotograferen word je bewust van je eigen kijk op dingen”

Voor Saskia Bruinsma uit Sneek gaat het niet om het perfecte plaatje. “Ik fotografeer vooral vanuit intuïtie”, zegt Saskia. Haar cursussen bij kunstencentrum Atrium zijn dan ook een ware ontdekkingsocht.

Saskia Bruinsma geeft sinds september een basis- en vervolgcursus fotografie bij Atrium. Daarnaast is er een cursus specifiek over fotobewerking. Deze maand gaan er weer lesreeksen in de avonduren van start en daarnaast een geheel nieuwe overdag-cursus: ‘praktische vaardigheden’. Saskia: “Een foto zegt veel over de fotograaf, soms meer dan wat is vastgelegd. Wat breng je wel en wat breng je niet in beeld? En hoe? Tijdens het fotograferen word je bewust van je eigen kijk op dingen.”

ARTISTIEK MET EEN VERHAAL

Saskia's passie voor fotografie ontstond jaren geleden. “Toen mijn kinderen waren geboren, wilde ik hun ontwikkeling vastleg-

gen. Zo is mijn liefde voor documentairefotografie ontstaan. Eerst op de automaat en analoog; vanaf 2011 begon ik vooral digitaal te fotograferen. Toen ik op de fotoacademie zat, ging het heel snel.” Sinds 2014 is Saskia professioneel gaan vastleggen. Haar werk is artistiek en altijd met een verhaal. Zo maakte ze portretten van middelbare scholieren vlak voor hun eindexamen, met een blik

naar de toekomst. Saskia volgde ook patiënten tijdens hun ziekteproces, onder andere voor KiKa. Haar werk hing in binnen- en buitenland, van Hilversum tot Barcelona.

NIEUWE OVERDAGCURSUS

Tijdens haar lessen helpt Saskia de cursisten met hun eigen zoektocht. De groepen met fotograferen, met daarin steeds meer

jongeren, zijn bewust niet groot. Iedereen krijgt zo voldoende aandacht. “De onderlinge verschillen vind ik heel leuk. Sommigen willen met een opdracht fotograferen, anderen laten zich door hun gevoel leiden. Ik vind het mooi om te zien hoe de cursisten elkaar stimuleren en uitdagen.” Haar nieuwe overdagcursus ‘praktische vaardigheden’ heeft als voordeel dat het licht gelijk goed is, vertelt Saskia. “Dat is voor een beginner erg belangrijk. Zeker ook in de wintermaanden heb je overdag prachtig licht. Tijdens deze cursus leer je al doende. Ik geef verder de basis- en vervolgcursus. Die zijn 's avonds, dan geef ik wat meer achtergrond en is er een aparte praktijkdag.”

EXPOSITIE

Na afloop van de cursussen wordt het werk van alle cursisten geëxposeerd in het Atrium. Momenteel hangen er de creaties van de najaarscursussen, nog tot mei. “Kom gerust eens binnenlopen om ze te bewonderen, ook als je niet op les wilt, want ze zijn prachtig. Ik ben supertrots op de groepen!”

Bluesweekend

HET BOLWERK SNEEK
VRIJDAG 17 JAN. T/M ZONDAG 19 JAN. 2023

Ten Years After

Bij poppodium Het Bolwerk in Sneek draait alles om de blues in het laatste weekend van januari. Vrijdag 27 januari geeft Electric Hollers er zijn afscheidsshow. Een dag later treedt het Britse Ten Years After op. Jack Bottleneck sluit de reeks zondag af in een uitverkocht Lewinski.

LAATSTE KEER

Bij Electric Hollers gaat het om zware bastonen, donderende drums en gitaarsolo's die je meeslepen naar vervlogen tijden. De band laat zich inspireren door onder andere Led Zeppelin, Santana en Ten Years After. Onlangs maakte Electric Hollers bekend na zes jaar te stoppen met optreden. In het voorprogramma staat de Amerikaanse blues-, soul- en rockzangeres Jan James. **VR 27 JANUARI // 21.00 UUR // € 17,50 (€ 15,- VVK)**

PIONIER

Ten Years After is de pionier van de Britse bluesinvasie. Eén van de meest iconische optredens in de film over Woodstock in 1969 is die van Ten Years After. Het nummer 'Going Home' staat sindsdien voorgoed in de muzikale geheugens gebeiteld van een hele generatie pop- en rockliefhebbers. Na de show spelen Baker & Ford. **ZA 28 JANUARI // 21.00 UUR // € 30,- (€ 28,- VVK)**

RAUW

Jack Bottleneck en zijn band trakteren bij hun Bolwerk-show in Lewinski op een eigenzinnige mix van blues, bluegrass, country en americana. Opgegroeid in het Texas van Noord-Europa - de Friese Wouden, waar men dwars, 'oars as oars' en vrijgevochten is - krijgt de zanger op jonge leeftijd vele muziekstromingen mee die hij nu terug laat komen in z'n karakteristieke rauwe stemgeluid en diepgaande gitaarspel. **ZO 29 JANUARI // 15.00 UUR // UITVERKOCHT**

Goudeerlijke cabaretier Johan Goossens IN THEATER SNEEK

Cabaretier Johan Goossens is goudeerlijk in zijn nieuwste show 'Kleine Pijntjes'. Het lukt hem om alle facetten van een mensenleven te verwerken; van mantelzorg en onderwijs tot vrijwilligerswerk en seks.

Johan Goossens over zijn voorstelling: “Het is een mooie show, waarin het leven in de volle breedte voorbij komt. Het is eigenlijk ook heel onnatuurlijk om het over één onderwerp te hebben, want alles wat je doet bestaat naast elkaar. Dat komt in deze voorstelling mooi terug.” Goossens blijft in al zijn voorstellingen dicht bij zijn eigen leven. “Ik verzin bijna niets, maar geef altijd een draai aan wat ik meemaak”, zegt hij. Absurdistisch theater is dan ook niets voor hem. “Ik vind het leuk dat het realistisch is en dat mensen het kunnen herkennen. Ik houd ervan als mensen eerlijk zijn.” Johan Goossens noemt die eerlijkheid zelfs de taak van kunstenaars: “Het is ons werk om op het podium te laten zien hoe je het leven ervaart. We kunnen daar soms eerlijker over zijn dan mensen met een andere baan. Een docent kan bijvoorbeeld niet zomaar alles zeggen. Als cabaretier kun je makkelijker de randjes opzoeken. Dat is ook de meerwaarde van een theatershow.”

Maar de cabaretier heeft in de coronatijd óók zijn grenzen leren kennen. “Ik heb gemantelzorgd voor mijn vader. Bij het maken van de voorstelling liep ik ertegenaan dat ik voor het

eerst dacht: sommige dingen uit deze periode wil ik voor mezelf houden. Maar ook dát past bij ouder worden; je gaat andere keuzes maken. Dat is dus anders dan bij mijn vorige voorstelling over seks, waarin ik werkelijk alles vertelde.”

CABARET // ZA 28 JAN. – 20.15 UUR // € 19,- // TÜÖTTENZAAL THEATER SNEEK // WWW.THEATERSNEEK.NL // 0515-431 400

INFORMATIE EN KAARTVERKOOP:
WWW.THEATERSNEEK.NL // TEL. (0515) 43 14 00

WATERLAND

VAN FRIESLAND

VRIJDAG 13 JANUARI NNO

SNEEK
MUZIEK

Nieuwjaarsconcert van NNO met feestelijk programma.

WWW.THEATERSNEEK.NL

ZATERDAG 14 JANUARI THE DOORS IN CONCERT

SNEEK
MUZIEK

Hommage aan de legendarische The Doors.

WWW.HETBOLWERK.NL

HUUB STAPEL

SNEEK

THEATER

Hilarische, ontroerende voorstelling over familie.

WWW.THEATERSNEEK.NL

ZA. 14 EN ZO. 15 JANUARI WINTEREXPOSITIE

OFFINGAWIER

EXPOSITIE

Winterexpositie Gert-Jan Veenstra in galerie Offingawier.

WWW.GALERIE-OFFINGAWIER.NL

ZONDAG 15 JANUARI JACK BOTTLENECK

BALK

MUZIEK

Met blues, bluegrass, country blues en americana.

WWW.PODIUMGORTER.NL

KLASINA SEINSTRAS HARICH

LEZING

Over belevenissen voor, tijdens en na de Elfstedentocht.

WWW.DPMCENTRAAL.NL

BLUE SANDS

SNEEK

MUZIEK

Esther van Hees en Reinder Kragt als indie/jazz duo.

WWW.LEWINSKI.NL

MARIJE DE VRIES KOUDEM

MUZIEK

Singer-songwriter Marije de Vries met folk en soul.

WWW.GALERIELYTESKIENTME.NL

WOENSDAG 18 JANUARI PLASTIC SOUP SURFER

SNEEK
LEZING

College van Merijn Tinga over de strijd tegen plastic vervuiling.

WWW.FRIESSCHEEPVAARTMUSEUM.NL

RAYEN PANDAY

SNEEK

CABARET

Met nieuwste voorstelling ‘Focus’.

WWW.THEATERSNEEK.NL

DONDERDAG 19 JANUARI DE WERELD VAN D.E.

JOURE

RONDLEIDING

Themarondleiding over de bekende fabrikant van koffie en thee.

WWW.MUSEUMJOURS.NL

DO. 19 T/M ZO. 22 JANUARI SNEKER FILMWINTER

SNEEK

FILM

Filmfestival met een selectie van boeiende, spannende en intrigerende films.

WWW.FILMHUIS-SNEEK.NL

VRIJDAG 20 JANUARI THIJS ZONNEVELD

SNEEK

LEZING

Voormalig wielrenner, analist en journalist over fietsen.

WWW.THEATERSNEEK.NL

ZATERDAG 21 JANUARI NIEUWJAARSconcert

BOLSWARD

MUZIEK

Nieuwjaarsconcert van Stadsfanfare Bolsward en Band Kaspar.

WWW.STADSFANFAREBOLSWARD.NL

BUCKET DRUMMEN

MAKKUM

WORKSHOP

Bucket drummen voor kinderen

en hun ouders door Jorrit Pruiksma.

WWW.CULTUREELPODIUMMAKKUM.NL

BAAS GIELE TAXI

LEMMER

MUZIEK

Inez Timmer zingt Joni Mitchell in het Fries.

WWW.THEATERLEMMER.NL

ZATERDAG 21 JANUARI WINTER-GRUFFALO (3+)

SNEEK
JEUGDTHEATER

Meneer Monster met een speciale sneeuw-editie van de Gruffalo.

WWW.THEATERSNEEK.NL

MAANDAG 23 JANUARI LUCAS VAN DIJK

SNEEK
THEATER

Jong talent Lucas van Dijk

met passie voor het goochelen.

WWW.THEATERAANHETWATER.NL

MAGOCE

SNEEK

MUZIEK

Met een mix van blues, soul en een vleugje Balkan op het podium.

WWW.LEWINSKI.NL

DONDERDAG 26 JANUARI JOUSTER MAAKINDUSTRIE

JOURE

RONDLEIDING

Themarondleiding over o.a.

klokmakerijen, geelgieterij

en drukkerij.

WWW.MUSEUMJOURS.NL

ZATERDAG 28 JANUARI SCAPINO BALLET

SNEEK

DANS

Met Hollywood klassieker ‘Casablanca’ bewerkt als dansvoorstelling.

WWW.THEATERSNEEK.NL

ZONDAG 29 JANUARI KOM ZIJN LIEFSTE

BALK

THEATER

Feest der Liefde over dichter

Herman Gorter.

WWW.PODIUMGORTER.NL

HAPPEN & GRAPPEN LANGWEER

CULINAIR/CABARET

Driegangen diner en

stand-up comedy show met

o.a. Arie Koomen.

WWW.NOFLIKLANGWAR.COM

WOENSDAG 1 FEBRUARI LEMKE STATEMA

SNEEK
LEZING

In gesprek over plastic soup met Lemke Statema.

WWW.FRIESSCHEEPVAARTMUSEUM.NL

DONDERDAG 2 FEBRUARI DANIEL ARENDS

SNEEK
CABARET

Met twee stand-up comedy shows na elkaar.

WWW.THEATERSNEEK.NL

VRIJDAG 3 FEBRUARI PUBQUIZ

LANGWEER

VARIA

Elke eerste vrijdag van de maand lekker quizen.

WWW.NOFLIKLANGWAR.NL

VR. 3 T/M ZO. 12 FEB BRUTSEN IIS

MAKKUM

THEATER

Friestalige voorstelling over gasten op cruiseschip ‘Maria Stuart’.

WWW.DOARPSKRITE.NL

ZATERDAG 4 FEBRUARI BINGO

TERHERNE

THEATER

Tryater met een Friestalige monoloog over trots en schaamte.

WWW.TRYATER.NL

HOOTBRANDEN

IJLST

WORKSHOP

Borrelplank maken tijdens workshop houtbranden/pyrografie.

WWW.HOUTSTAD-IJLST.NL

WOENSDAG 8 FEBRUARI BINGO

NIJEMIRDUM

THEATER

Tryater met Friestalige monoloog over trots en schaamte.

WWW.NUTGAASTERLAN-SLEAT.NL

KULTUER CULTUUR

PLASTIC SOUP COLLEGES

In het Fries Scheepvaart Museum is tot en met 5 maart de familietentoonstelling ‘Expeditie Sterke Yerke – van olievervuiling tot plastic soup’ te zien. Gedurende de expositie zijn er in het museum plastic soup colleges te volgen. Op woensdag 18 januari is plastic soup surfer Merijn Tinga aan het woord. En op woensdag 1 februari kun je, onder leiding van Lemke Statema, eerlijk met elkaar in gesprek over wat je zelf kunt doen aan grote klimaat- en milieuproblemen zoals de plastic soup

WWW.FRIESSCHEEPVAARTMUSEUM.NL

FERDIVE DAASJE VERMAAK

SNEKER FILMWINTER

Van donderdag 19 tot en met zondag 22 januari vindt de elfde editie van de Sneker Filmwinter plaats. Een sfeervol filmfestival met een rijke keuze aan grappige, mooie, leuke, boeiende en intrigerende films. Het festival opent in 2023 weer met een Nederlandse première. Dit jaar is dat de nieuwste film van Spielberg; The Fabelmans. Daarnaast is o.a. het feelgood drama Rose te zien, winnaar van de publieksprijs van het Noordelijk Filmfestival.

WWW.FILMHUIS-SNEEK.NL

FOTO: MAARTJE ROOS

KIJKJE IN EEN VAN DE D.E. SALONS AAN DE MIDSTRAAT

D.E. EN JOUSTER MAAKINDUSTRIE

In januari en februari organiseert Museum Joure elke donderdagmiddag een thema-rondleiding. De ene week over ‘De wereld van Douwe Egberts’ en de andere over ‘De wereld van de oude Jouster maakindustrie’. De rondleiders nemen je op deze middagen mee door de panden van Museum Joure en vertellen ondertussen iconische verhalen over o.a. de Jouster klokkenmakers, kopergieters en D.E. Tijdens deze rondleidingen kom je ook in ruimtes die normaal gesproken niet voor publiek toegankelijk zijn.

WWW.MUSEUMJOURS.NL

FOTO: NOFLIK BY ZWIGT & BOSMA

HAPPEN EN GRAPPEN IN LANGWEER

HAPPEN & GRAPPEN

Beleef op zondag 29 januari bij Noflik by Zwig & Bosma in Langweer een compleet avondje uit met het concept “happen & grappen”. Een culinaire avond met stand-up comedy. Je start met een drie gangen verrassingsdiner. Aansluitend vindt een comedyshow plaats waarin, samen met een master of ceremonies, vier comedians zullen optreden. Hoofact van de avond is comedian Arie Koomen, o.a. bekend van De Lama’s & Arie en Silvester. Happen en grappen zijn deze avond gegarandeerd.

WWW.NOFLIKLANGWAR.COM

MUSEA OPEN

Ben jij een museumliefhebber? Dan zit je in Zuidwest Friesland helemaal goed! Er zit altijd wel een museum bij die past bij je interesses om te ontdekken, oftewel ontdekken. Je kunt onder meer de geschiedenis van de Elfstedentocht bekijken. Of duik in het verhaal van de heilig verklaarde Titus Brandsma. Nieuwsgierig naar Dutch Delta design? Wil je alles weten van houtbewerking? Met de musea in Waterland van Friesland die open zijn in de winter kom je simpelweg tijd tekort.

WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/MUSEUMTIPS

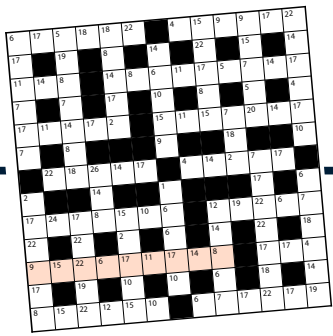
OOK JOUW EVENEMENT HIER?

Plaats jouw evenement gratis in onze Uitagenda. Je kunt je evenement aanmelden op onze website.

WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/UITAGENDA

BEKIJK DE COMPLETE UITAGENDA OP: WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/UITAGENDA

Puzzelpagina nr. 01

Puzzel en win! Iedere maand is er een leuk prijsje te winnen door uw oplossing via de email of met traditionele post op te sturen. U kunt dit sturen naar: info@grootbolsward-ijssemeer kust.nl o.v.v. **PUZZELOPLOSSING NR 01-2023** - tot uiterlijk 25 januari 2023. Wij wensen u veel puzzel plezier!

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

12

11

10

9

8

7

6

5

4

3

2

1

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

12

11

10

9

8

7

6

5

4

3

2

1

© www.puzzelpro.nl

WINNAAR PUZZEL GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST 12-2022

F. van der Zee uit Bolsward heeft de waardebon t.w.v. € 25,00 gewonnen. Deze waardebon is aangeboden door en te besteden bij Groencentrum Witmarsum. OPLOSSING EDITIE 12-2022: **Zweedse puzzel:** TITELGEVECHT // **Cijferpuzzel:** SLEUTELHANGER

COLOFON

GrootBolsward-Ijssemeer kust is een maandelijkse uitgave van Ying Media en wordt huis-aan-huis verspreid in Bolsward en alle dorpen en steden langs de Ijssemeer kust in een straal van ca. 10 km.

Oplage: 22.000 exemplaren.

UITGEVER

Ying Media BV
Zwarteweg 4, 8603 AA Sneek
Telefoon 0515 745005
E-mail info@yingmedia.nl

REDACTIETIPS?

info@grootbolsward-ijssemeer kust.nl

REDACTIE COÖRDINATOR

Gianna Posteraro

EINDREDACTIE

Henk de Vries

REDACTIE

Sonja Harkema, Wim Walda, Henk van der Veer, Richard de Jonge, Ynte Dragt

VORMGEVING

Frans van Dam (blijdd.nl)

FOTOGRAFIE

Jelly Mellema

VERKOOP

Mieke Alferink, Ying Mellema, Marianne Bouwman, Geart Jorritsma, Henjo van der Klok

DRUK

Mediahuis Noord, Leeuwarden

VERSPREIDING

FRL Verspreidingen, Leeuwarden

Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. De gegevens in deze krant zijn met zorg samengesteld. Ten aanzien van de juistheid van de inhoud hiervan kan echter geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

Straks één school, nu al één Open Dag

Van kapper tot kok. Van sportinstructeur tot verpleegkundige. Op het mbo kun je echt alles worden. Net zo belangrijk als een passende opleiding, is een school kiezen waar je je thuis voelt. Overweegt jouw kind een mbo-opleiding? Of wil je jezelf om of bij laten scholen? Bezoek dan onze Open Dag! Al onze locaties openen hun deuren. Kom langs, ontdek het opleidingsaanbod en proef de sfeer.

Vrijdag 27 januari 2023

15.00 - 20.00 uur
Open Dag locaties: Dokkum, Drachten, Emmeloord, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek, Urk

Zaterdag 28 januari 2023

09.30 - 12.30 uur
Open Dag locatie: Urk (Maritiem)

Vanaf schooljaar 2023-2024 gaan Friesland College en ROC Friese Poort samen verder onder de naam Firda.

Vind alle deelnemende locaties en meld je aan op:
frieslandcollege.nl rocfriesepoort.nl

vmbo havo atheneum gymnasium

OPEN DAG

8 FEBRUARI '23

VERGROOT JE WERELD

@rsgsneek @rsgsneek rsg-sneek.nl

RSG

MAGISTER
ALVINUS